

**ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ,
2017-2020 г.**

2017 г.

**Програмата за опазване на околната среда на територията на община
Дългопол 2017 – 2020 г. е приета с Решение №34-5/30.11.2017 г. на Общински
Съвет Дългопол.**

Съдържание

Въведение	6
1. Анализ на средата.....	8
1.1. Природо-географска характеристика	8
1.1.1. Географско положение.....	8
1.1.2. Селищна мрежа.....	8
1.1.3. Релеф.....	11
1.2. Демографска и социално-икономическа характеристика	12
1.3. Икономически показатели.....	16
1.3.1. Икономически отрасли в общината.....	16
1.3.2. Инфраструктура.....	23
1.4. Управленски ресурси.....	25
1.4.1. Структура на управление на дейностите, свързани с околната среда	25
1.4.2. Сътрудничество с други институции, организации и дружества	26
1.5. Финансов капацитет	26
1.6. Климат и атмосферен въздух.....	27
1.6.1. Климат	27
1.6.2. Атмосферен въздух	30
1.7. Води	31
1.7.1. Повърхностни води	31
1.7.2. Подземни води.....	34
1.8. Почви и нарушени терени.....	36
1.9. Биологично разнообразие	38
1.9.1. Флора	38
1.9.2. Фауна	39
1.9.3. Защитени зони от мрежата Натура 2000	40
1.10. Защитени територии	48
1.11. Отпадъци	51
1.12. Шум	53
1.13. Радиационна обстановка	53
2. SWOT анализ	54
3. Визия за околната среда	56
3.1. Генерална стратегическа цел.....	56

3.2. Специфични стратегически цели.....	57
4. План за действие	60
5. Организация на изпълнението на Програмата.....	66
6. Източници на информация.....	67

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БДЧР	Басейнова Дирекция Черноморски район
БО	Битови отпадъци
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МДПА	Министерство на държавната политика при бедствия и аварии
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХГ	Министерство на земеделието, храните и горите
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НДЕ	Норми на допустимите емисии
НПРД	Национална приоритетна рамка за действие за мрежата Natura 2000
НСОС	Национална стратегия за околната среда
ОДБХ	Областна дирекция за безопасност на храните
ОС	Околна среда
ОбС	Общински съвет
ПДК	Пределно допустими концентрации
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ОПООС	Общинска програма за опазване на околната среда
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда
ТБО	Такса битови отпадъци
ТСБ	Териториално статистическо бюро

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за опазване на околната среда на община Дългопол, 2017-2020 г. е разработена на основание чл. 79, ал. 1 от *Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр. 91 от 25 Септември 2002 г., полс. изм. и доп. ДВ. бр. 76 от 19 Септември 2017 г.)*. Програмата се приема от Общински съвет (ОбС) по предложение на Кмета на Община Дългопол и обхваща период на изпълнение 2017-2020 г. ОбС контролира изпълнението на ОПООС. Кметът на Общината ежегодно внася в ОбС отчет за изпълнението на Програмата за опазване на околната среда, а при необходимост – и предложения за нейното допълване и актуализиране.

В структурно отношение Програмата е оформена съгласно Указания на МОСВ за 1) Разработване на общински програми за опазване на околната среда и 2) Общински програми за опазване на околната среда – етапи на разработване.

Правомощията на органите на местната власт по отношение на процесите на управление на околната среда се съдържат в *Закона за местното самоуправление и местната администрация (Обн. ДВ. бр. 77 от 17 Септември 1991 г., полс. изм. ДВ. бр. 9 от 26 Януари 2017 г.)*, в който е посочено, че местното самоуправление се изразява в правото и възможността на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които Законът е представил в тяхната компетентност, включително в сферата на опазване на околната среда и рационалното използване на природните ресурси (чл. 17).

Законът за опазване на околната среда (ЗООС) вменява на кметовете на общини функцията на компетентен орган (чл. 10, ал. 1, т. 6). Като компетентни органи по опазване на околната среда, на кметовете на общините са възложени редица задължения за управление на околната среда на територията на общината (чл. 15, ал. 1).

Общинската програма е изготвена в тясно съответствие с принципите на Националната стратегия за околна среда (НСОС), която е разработена за период от 10 години. НСОС съдържа анализ на състоянието на околната среда, на тенденциите, източниците на замърсяване и увреждане, както и на институционалната рамка, административните и икономически средства за осъществяване на политиката. НСОС поставя и основните цели и приоритети на национално ниво, както и посочва средствата за постигане на набелязаните цели.

Съгласно ЗООС, НСОС и общинските програми за околна среда са средство за постигане целите на Закона и се разработват в съответствие с принципите за опазване

на околната среда по чл. 3 (чл. 75). Принципите, които са спазени при разработването на ОПООС, са: *устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда, предотвратяване и намаляване на риска за биологичното разнообразие, намаляване на вредните последици върху компонентите на околната среда в резултат на природни процеси и явления, оптимално използване на природни ресурси и енергия.*

Програмата за опазване на околната среда на територията на община Дългопол, 2017-2020 г. съдържа раздели, които са обособени по компоненти и фактори на околната среда и следват както разпоредбите на специалните закони по околна среда, така и други национални планове и програми, които се приемат в отделните сектори, като въздух, почви, отпадъци, шум.

1. Анализ на средата

1.1. Природо-географска характеристика

1.1.1. Географско положение

Община Дългопол се намира в североизточна България, в източната част на Върбишкия балкан и представлява една от съставните общини на област Варна (Фигура 1.1.1-1). Територията на общината е 440.9 km², заема 11.5 % от територията на област Варна и 3 % от територията на Североизточен район. Общината е разположена в югозападната част на област Варна и е пета по големина сред 12-те общини в област Варна. Тя граничи с община Провадия на север, община Долни чифлик на изток, община Руен, област Бургас на юг и община Смядово, област Шумен на запад – северозапад.

Фигура 1.1.1-1 Местоположение на община Дългопол

1.1.2. Селищна мрежа

Община Дългопол е на пето място по територия и население в областта. Най-голяма в териториално отношение е община Провадия (517,8 km²), докато община Белослав заема едва 60.08 km² от територията на област Варна, което я определя като най-малката в областта. Най-голяма част от населението на област Варна е

концентрирано в нейния административен център (72 %), след него, по население, се нареждат общините: Провадия, Аксаково и Долни чифлик.

Дългопол отстои на 73 km от областния център Варна и на 425 km от София (Таблица 1.1.2-1).

Таблица 1.1.2-1 Отстояния от гр. Дългопол до някои големи градове, km

София	Пловдив	Русе	Шумен	Варна	Бургас	Добрич
425	296	180	57	73	90	110

Източник: Интернет – <http://bgmaps.com/>

В община Дългопол попадат 17 населени места, от които един град (гр. Дългопол), в който е разположен административния център и 16 села: Арковна, Аспарухово, Боряна, Величково, Дебелец, Камен дял, Комунари, Красимир, Лопушна, Медовец, Партизани, Поляците, Рояк, Сава, Сладка вода, Цонево (Таблица 1.1.2-2).

Таблица 1.1.2-2 Разстояние до административния център - гр. Дългопол, km

Населено място	Разстояние в km до гр. Дългопол
с. Арковна	16.8
с. Аспарухово	14.1
с. Боряна	5.8
с. Величково	11.7
с. Дебелец	16.8
с. Камен дял	8.8
с. Комунари	9.0
с. Красимир	9.0
с. Лопушна	17.6
с. Медовец	22.1
с. Партизани	11.6
с. Поляците	23.0
с. Рояк	9.4
с. Сава	5.9
с. Сладка вода	9.6
с. Цонево	10.5

Урбанистичната класификация на селищата е поляризирана – един град с население над 4 506 души, 4 големи села – Лопушна, Медовец, Партизани и Цонево (над 1 000 жители), 3 средно големи села - Аспарухово, Величково и Поляците (500 – 1 000 жители), 4 средни села – Боряна, Камен дял, Рояк и Сава (200 – 500 жители) и 5 много малки села – Арковна, Дебелец, Комунари, Красимир и Сладка вода с население под 100 души.

Град Дългопол представлява административният център на общината. Неговото землище заема площ от 57.881 km². Дългопол се намира на около 70 km от областния център Варна.

Село Арковна е сравнително малко село, разположено на 17 km от общинския център и на 80 km от областния център - Варна. Землището на селото обхваща 17.32 km². Релефът на селото е планински и на места равнинен. В близост до селото тече р. Голяма Камчия.

Село Аспарухово заема площ от 90.72 km². Намира се в северната част на Айтоския проход в живописния пролом на река Луда камчия. Край него минава второкласен път Варна-Айтос и ж.п. линия Варна-Карнобат.

Село Боряна е разположено в долината на река Голяма Камчия, заема площ от 27.69 km².

Село Величково заема площ от 13.48 km². Намира се в полите на Източна Стара планина.

Село Камен дял се намира на 85 km на запад от гр. Варна и 85 km северно от гр. Бургас. Заема площ от 8.44 km².

Село Комунари заема площ от 15.06 km² и се намира в началото на Айтоски проход.

Село Красимир заема площ от 9.51 km².

Село Лопушна заема площ от 27.22 km².

Село Медовец заема площ от 33.9 km². Заема най-южните части на Стара планина.

Село Партизани заема площ от 33.18 km². Намира се в източната част на Стара планина.

Село Поляците заема площ от 41.28 km². Разположено е в полупланински район. В близост до селото се намира природна забележителност „Куза-скока“.

Село Рояк се намира в северната част на община Дългопол. Заема площ от 18.47 km².

Село Сава обхваща територия от 16.44 km², в близост до него е язовир Цонево.

Село Сладка вода заема площ от 14.52 km². Намира се на 80 km от гр. Варна и 20 km от язовир Цонево.

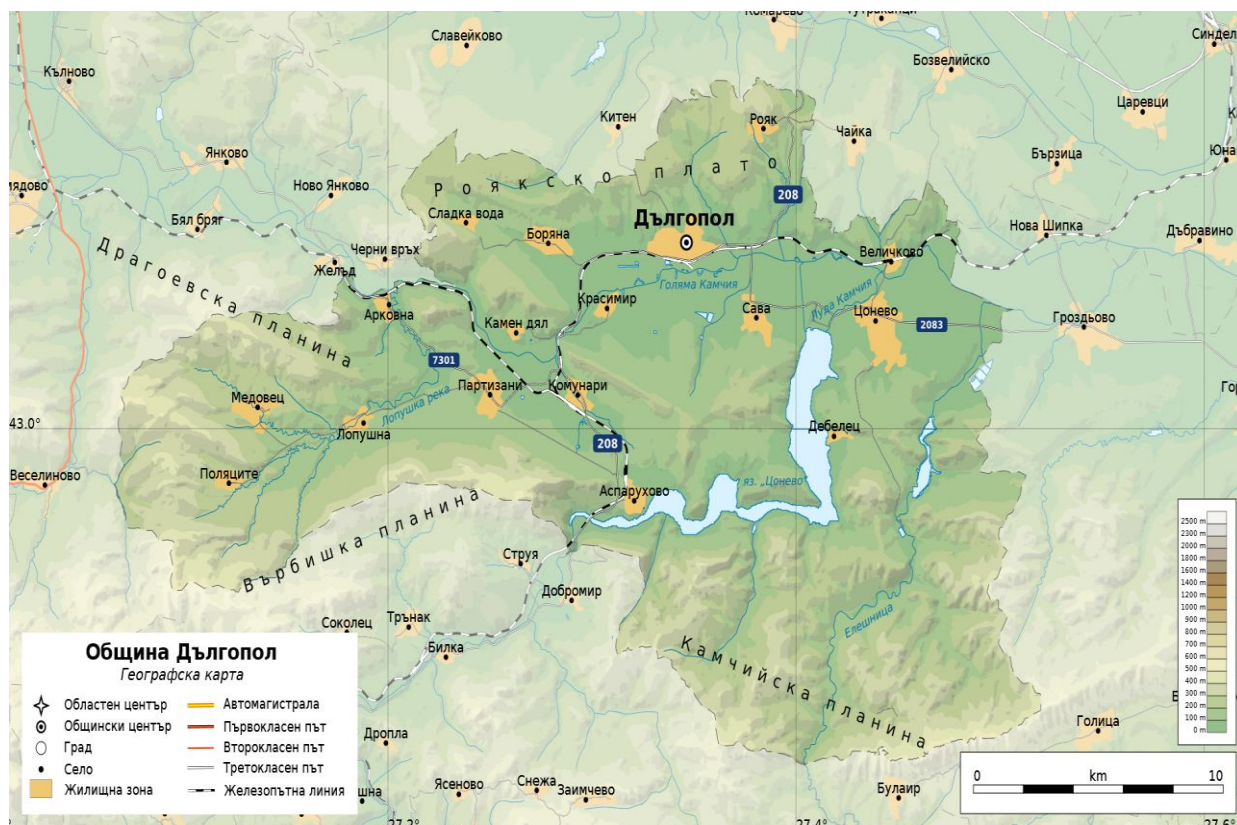
Село Цонево е подбалканско село. Заема площ от 15.84 km².

1.1.3. Релеф

Релефът на територията на община Дългопол преминава от равнинен и частично хълмист към планински. Основно той се определя от долините на протичащите през общината реки Луда Камчия и Голяма Камчия, северните склонове на Камчийската планина и източните разклонения на Върбишката планина.

Територията на общината попада в три физикогеографски области на България – Източна Стара планина, Източен Предбалкан и Източна Дунавска равнина.

Към Източна Стара планина се отнасят най-източните части на Върбишка планина и най-западните части на Камчийска планина. Най-западната част на общината между река Голяма Камчия на север и десния приток на Лопушка река се заема от най-източните разклонения на Драгоевска планина, която е част от Източен Предбалкан. В северната част от общината се простират южните склонове на Роякското плато, което се отнася към Източна Дунавска равнина. Средната надморска височина е 174, 1 m. (Фигура 1.1.3-1).

Фигура 1.1.3-1 Географска карта на община Дългопол

Общината е бедна на полезни изкопаеми. Със стопанско значение се открояват находищата на висококачествена глина, подходяща за развитието на керамичното производство. Итерес представляват и находищата за инертни материали, като чакъл, „П-Юнайтед“ ЕООД

речна баластра и глина подходяща за производство на тухли. На територията на общината се добиват още камък - в местността Сини вир и варовик - до местността Чудните скали.

1.2. Демографска и социално-икономическа характеристика

Настоящата демографска характеристика е направена въз основа на данни на НСИ за периода 2010-2016 г. - Публикации „Население и демографски процеси“.

В община Дългопол е налице тенденция на намаляване на населението. Динамиката на населението през последните години показва трайно понижаване (с около 5 % за периода 2010-2016 г.) или с 626 души през 2016 г. спрямо 2010 г. това се дължи на демографски процеси като намалена брачност и раждаемост, засилена урбанизация, интензивна емиграция и увеличена смъртност (**Таблица 1.2.1-1**).

По отношение на половата структура, населението е относително балансирано, като през 2016 г. е с еднакви показатели.

Таблица 1.2.1-1 Население в община Дългопол по пол и местоживееие 2010-2016 г

Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Всичко	14 204	14 248	14 092	13 951	13 768	13 715	13 578
Мъже	7 049	7 160	7 070	6 975	6 863	6 838	6 779
Жени	7 155	7 088	7 022	6 976	6 905	6 877	6 799

Източник: Национален статистически институт

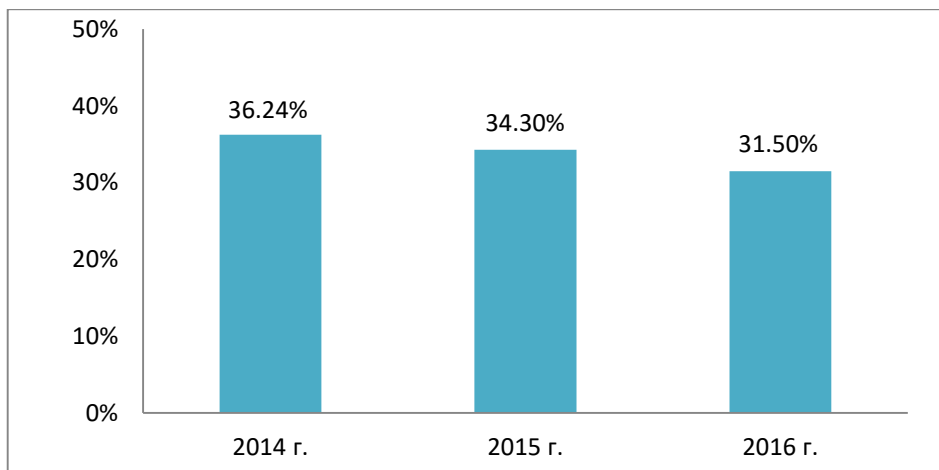
През 2016 г. под трудоспособна възраст са 16.1 % от населението на община Дългопол, което е с 1.1 % по-високо от средното (15.0 %) за страната и с 0.3 % по-високо от средното за областта (15.9 %). Лицата над трудоспособна възраст са 3 306 души или 24.3 % от населението на общината, което се равнява на средното за страната (24.4 %). Около 59.6 % е дялът на населението в трудоспособна възраст. По този показател резултатите също са сходни с тези за страната (60.6 %) и област Варна (62.4 %) (**Таблица 1.2.1-2**).

Таблица 1.2.1-2 Население под, в, и над трудоспособна възраст в община Дългопол по пол към 31.12.2016 г.

Общо	Общо	Мъже	Жени
	13 578	6 779	6 779
Под трудоспособна възраст	2 182	1 091	1 091
В трудоспособна възраст	8 090	4 386	3 704
Над трудоспособна възраст	3 306	1 302	2 004

Източник: Национален статистически институт

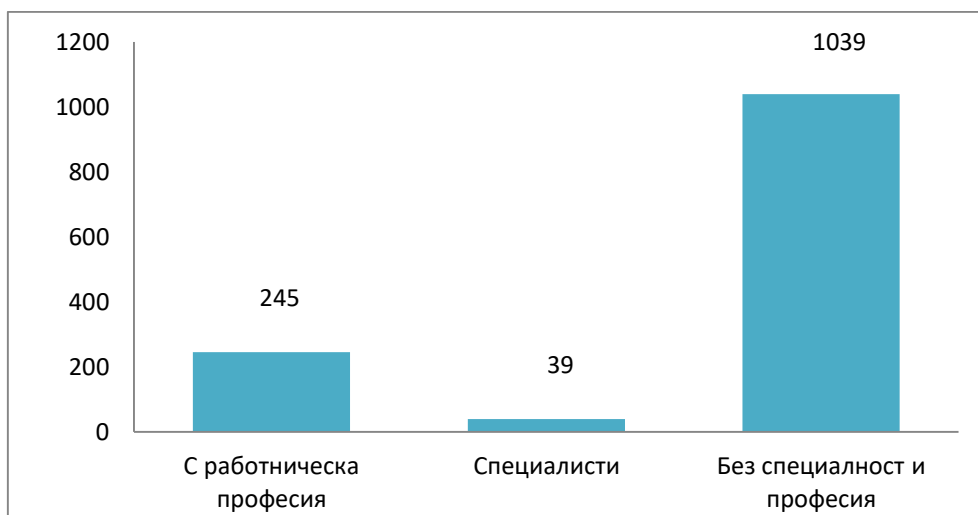
От **Фигура 1.2.1-1** се забелязва понижаване на безработицата в община Дългопол през последните три години на наблюдение, като понижението през 2015 г. спрямо 2014 г. е близо 2 %, а през 2016 г., отнесено към 2015 г. и 2014 г., съответно е 2.8 и 4.7 %. Въпреки това, безработицата остава много висока спрямо средната за страната – 8.67 % за 2016 г.

Фигура 1.2.1-1 Средно годишно равнище на безработицата в община Дългопол

Източник: БТ – гр. Провадия

Очаквано при регистрираните безработни по образование и професионална квалификация превес имат с начално и по-ниско образование и безработни без специалност (**Фигура 1.2.1 – 2**).

Фигура 1.2.1 – 2 Регистрирани безработни по професионална квалификация в община Дългопол за 2016 г.

Източник: БТ – гр. Провадия

Най-голям относителен дял във възрастовата структура на населението заемат икономически активните лица между 15 и 60 години, които представляват 57.13 % от населението. Децата и младежите до 15 години съставляват 14.99 %, а населението над 60 години образува 27.88 % от жителите на общината. От тези данни може да се каже, че в община Дългопол тенденцията на застаряване не е силно изразена. (Таблица 1.2.1-3).

Таблица 1.2.1-3 Население в община Дългопол по възрастови групи към 31.12.2016 г.

Възраст	Общо	Мъже	Жени
0-4	586	291	295
5-9	722	365	257
10-14	727	358	369
15-19	715	361	354
20-24	742	398	344
25-29	790	431	359
30-34	883	479	404
35-39	898	476	422
40-44	917	477	440
45-49	992	528	464
50-54	905	458	447
55-59	915	468	447
60-64	1005	482	523
65-69	891	442	449
70-74	725	314	411
75-79	541	221	320
80 +	624	230	394
Общо	13 578	6 779	6 799

Източник: Национален статистически институт

Данните от Таблица 1.2.1-4 показват, че 25 % от населението на община Дългопол на 7 и повече години е със средно образование, а 39 % с основно образование. Начално образование имат 20 % от жителите на общината, с незавършено начално са 7 %, а 308 души никога не са посещавали училище и са напълно неграмотни. Броят на висшистите в общината е 675 или 5 % от населението.

Таблица 1.2.1-4 Население на 7 и повече години в община Дългопол по образование към 01.02.2011 г.

Община	Общо	Висше образование	Средно образование	Основно образование	Нчално образование	Незавършили начално	Никога не посещавали училище	Деце
Дългопол	13302	675	3377	5228	2722	952	308	40
В града	4537	397	1351	1321	1012	351	90	15
В селата	8765	278	2026	3907	1710	601	218	25

Източник: Национален статистически институт

Според етническата принадлежност 46 % от анкетираните жители на община Дългопол се самоопределят като българи, 47 % като турци, 5 % като роми и 22 души са посочили друга етническа принадлежност. От всички анкетирани 1.5 % не са определили етническата си принадлежност.

Таблица 1.2.1-5 Население на община Дългопол по етническа принадлежност към 01.02.2011 г.

Общо	Лица, отговорили на въпроса за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопределят
		Българска	Турска	Ромска	Друга	
14 389	12 573	5 755	5 918	685	22	193

Източник: Национален статистически институт

През изследвания период 2010 - 2016 г. естественият прираст на населението в община Дългопол е отрицателен, като бележи трайни тенденции на понижение с леки колебания спрямо 2010 г. (- 68). Средногодишният брой на живородените деца за периода е 126, а средната смъртност в общината, приведена към същия период е 228 души. Тенденциите на ниска раждаемост и висока смъртност са трайни и са причина за отрицателния естествен прираст (Таблица 1.2.1-6).

Таблица 1.2.1-6 Естествено движение на населението в община Дългопол през периода 2010 - 2016 г.

Година	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
2016	120	62	58	240	124	116	-120	-62	-58
2015	117	66	51	225	130	95	-108	-64	-44
2014	119	53	66	224	120	104	-105	-67	-38
2013	119	56	63	230	134	96	-111	-78	-33
2012	138	66	72	225	116	109	-87	-50	-37
2011	126	72	54	243	139	104	-117	-67	-50
2010	144	75	69	212	112	100	-68	-37	-31

Източник: Национален статистически институт

Механичният прираст на населението в община Дългопол през периода 2010 – 2016 г. е отрицателен, но се забелязва тенденция към повишаване спрямо 2010 г. (- 92 души) до (- 17души) през 2016 г., а през 2015 г. е положителен (55 души) (Таблица 1.2.1-7), за жените е отрицателен, със стойност -3.

Таблица 1.2.1-7 Механично движение на населението в община Дългопол през периода 2010 - 2016 г.

Година	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
2016	190	100	90	207	97	110	-17	3	-20
2015	271	137	134	216	98	118	55	39	16
2014	134	46	88	212	91	121	-78	-45	-33
2013	136	56	80	166	73	93	-30	-17	-13
2012	122	51	71	191	91	100	-69	-40	-29
2011	140	60	80	181	91	90	-41	-31	-10
2010	195	84	111	287	127	160	-92	-43	-49

Източник: Национален статистически институт

По данни на НСИ към 01.02.2011 г. жилищните сгради в общината са 5 772, а общият брой жилища е 6 364. Около 79 % или 4 586 от жилищните сгради са постоянно обитавани, 1 185 са необитавани и/или се обитават сезонно. Значителна част от сградния фонд (78 %) е построен преди 1980 г. Около 76 % от сградите в община Дългопол са масивни, 1.2 % са стоманобетонни, а останалите са с друг вид конструкция.

Таблица 1.2.1 – 8 Жилищни сгради по период на построяване в община Дългопол

Общо	До края на 1949 г.	1950 – 1959 г.	1960 – 1969 г.	1970 – 1979 г.	1980 – 1989 г.	1990 – 1999 г.	2000 – 2011 г.
5772	1027	985	1400	1074	717	349	220

1.3. Икономически показатели

1.3.1. Икономически отрасли в общината

Водещи отрасли на местната икономика са селското стопанство, дърводобив и дървообработване, хранително-вкусова промишленост, керамична промишленост, производство на строителни материали и туризъм.

Водещо значение за община Дългопол има селското стопанство. Земеделieto е застъпено във всички селища на общината и има важна роля за цялостното ѝ развитие. Предпоставки за това са благоприятното географско положение на общината, природните дадености, почвено-климатичните условия, транспортната инфраструктура, човешките ресурси и др.

Най-голям относителен дял в местната икономика през периода на наблюдение имат предприятията, работещи в областта на Търговията, ремонт на автомобили и

мотоциклети – 150 бр. и Селското, горско и рибно стопанство – 83 бр., Преработващата промишленост – 32 бр., Хотелиерство и ресторантьорство – 27 бр. и Строителство - 11бр. Въпреки че през периода на наблюдение броят на предприятията варира в различните сектори, през 2016 г.се забелязва значителен ръст със 116 предприятия общо за цялата община спрямо 2007 г. (Таблица 1.3.1-1).

Таблица 1.3.1-1 Брой нефинансови предприятия по икономически дейности на територията на община Дългопол в периода 2007 – 2011 г., 2016 г.

Показатели	2007	2008	2009	2010	2011	2016
Селско, горско и рибно стопанство	18	17	52	62	63	83
Преработваща промишленост	28	25	28	28	32	32
Строителство	12	18	14	14	14	11
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	114	138	146	145	139	150
Транспорт, складиране и пощи	28	9	6	6	9	11
Хотелиерство и ресторантьорство	9	21	30	29	29	27
Професионални дейности и научни изследвания	7	3	6	5	5	4
Хуманно здравеопазване и социална работа	4	7	9	12	14	11
Общо за общината:	226	252	308	314	320	342

Източник: Териториално статистическо бюро - Варна

В следващата Таблица 1.3.1-2 са представени основните икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Дългопол по икономически дейности за периода 2009-2011 г.

Таблица 1.3.1-2 Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Дългопол за периода 2009-2011 г., (хил. лв.)

Икономическа дейност	Произведена продукция			Приход от дейността			Нетни приходи от продажби			Разходи за дейността		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Селско, горско и рибно стопанство	9198	13245	15151	13496	16998	18946	7448	11019	13309	12740	14984	17727
Преработваща промишленост	4954	3918	4459	5879	4497	5143	5335	3331	4562	6307	4686	5002
Строителство	5313	1782	2641	5701	2054	3209	5352	1935	3040	3808	1919	3040
Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството	1985	2606	4417	10182	12938	17090	9977	12848	16953	10081	12504	16549

Икономическа дейност	Произведена продукция			Приход от дейността			Нетни приходи от продажби			Разходи за дейността		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Транспорт, складиране и пощи	336	198	806	369	206	806	369	206	800	319	202	812
Хотелиерство и ресторантьорство	345	556	248	501	918	1121	371	375	363	373	932	1217
Професионални дейности и научни изследвания	206	-	269	210	-	269	196	-	269	162	-	285
Хуманно здравеопазване и социална работа	384	514	516	390	546	633	369	497	500	336	442	511
Общо	22791	22928	28607	36800	38270	47351	29478	30322	39926	34219	35796	45306

Източник: Териториално статистическо бюро – Варна

Произведената продукция от предприятията в община Дългопол през 2011 г. спрямо 2009 г. се увеличава с 5 816 хил. лв. и достига до 28 607 хил. лв. Приходите от дейността се увеличават с 10 551 хил. лв., приблизително с толкова 10 448 хил. лв. се увеличават нетните приходи от продажби, заедно с тях се увеличават разходите за дейностите с 11 087 хил. лв.

Селското стопанство и Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети отбелязват ръст на основните икономически показатели за периода 2009-2011 г. Увеличение на произведената продукция и приходите от продажбите са регистрирани в сектора „Хуманно здравеопазване и социална работа“.

В секторите „Строителство“ и „Преработваща промишленост“ се забелязва икономически спад, намаляване обема на произведената продукция и приходите от продажби.

1.3.1.1. Промисленост

Промислеността е слабо развит отрасъл, нетипичен за района на община Дългопол.

Предприятията от хранително-вкусовата промишленост са представени от:

- ЕТ „Желева-Станка Желева“ - гр. Дългопол – производител на сладкарски изделия;
- ЕТ „Мелакхя“ – гр. Дългопол – производител на хляб и хлебни изделия;
- ЕТ „Недим-Недим Хамза“ – с. Партизани – производител на хляб и хлебни изделия.

Сектор строителство е представен от:

„П-Юнайтед“ ЕООД

- „М.Н. – строй“ - гр. Дългопол;
- ЕТ „Данина-В.Дражев“;
- „Ескана“ АД - гр. Варна оперира на територията на общината с обект кариера „Сини вир“ в с. Цонево, която е основен доставчик на инертни материали за Североизточна България.

Дърводобивната и дървопреработвателната промишленост в общината е представена от:

- „Полекс“ ООД – с. Цонево – производство и износ на паркет;
- „Караджан паркет“ ООД – с. Партизани;
- „Узай паркет“ ООД – с. Цонево;
- „Дъб-98“ ООД – гр. Дългопол.

В сферата на услугите се предлагат: финансови, компютърни и интернет, занаятчийски, ремонтни, битови, заведения за обществено хранене.

Машиностроенето и транспорта са слабо застъпени. Транспортната дейност се осъществява от ЕТ „Джура-Орхан Насуф“ – с. Медовец.

Производството на метални изделия се осъществява от „Обков“ АД и „Унитех-Ч.Димитров“ ООД.

1.3.1.2. Селско стопанство

Селското стопанство е водещ отрасъл на икономиката в община Дългопол. То е основен източник на доходи и заетост и ще продължава да играе важна роля за развитието на района в бъдеще. Отрасълът се благоприятства от климатичните условия, географското положение и релефът, традициите и производствения опит на населението в отглеждане на земеделски култури и селскостопански животни. (Таблица 1.3.1-3).

Таблица 1.3.1-3 Брой регистрирани земеделски производители по населени места в община Дългопол за периода 2007-2012, 2016 г.

Показател по години	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2016
с. Арковна	1	0	1	1	2	2	-
с. Аспарухово	6	6	6	6	7	7	-
с. Боряна	4	3	3	4	4	4	-
с. Величково	3	2	2	4	2	3	-
с. Дългопол	47	30	37	37	35	33	-
с. Красимир	1	2	2	2	2	2	-
с. Лопушна	15	14	17	10	8	6	-
с. Медовец	4	7	11	11	12	12	-

Показател по години	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2016
с. Партизани	12	12	10	8	7	7	-
с. Поляците	8	8	9	5	5	4	-
с. Рояк	1	2	3	3	3	3	-
с. Сава	3	5	6	6	5	4	-
с. Сладка вода	2	1	1	1	2	1	-
с. Цонево	14	9	13	14	14	12	-
Общо за община Дългопол	121	101	121	112	108	100	156

Източник: ОДЗ-Варна

Наблюдава се известна динамика в броя на регистрираните земеделски производители в общината. Най-голям брой земеделски производители са отчетени през 2016 г. – 156, а най-малко през 2012 г. – 100.

Земеделските кооперации в община Дългопол са четири, а именно:

- ЗК „Камчия-94“ – с. Красимир;
- КПТУ „Кале94“ – с. Лопушна;
- ЗПК „Единство“ – с. Партизани;
- ЗК „Луда Камчия“ – с. Цонево.

Основна част от земеделската земя се обработва от арендатори или собственици, чиито общ брой към 2013 г. е 79.

1.3.1.2.1. Растениевъдство

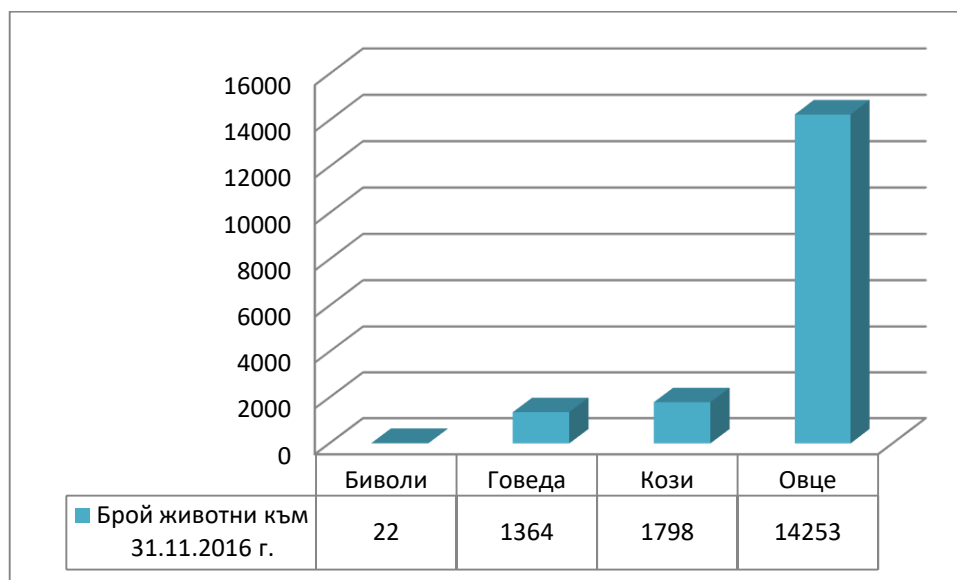
Растениевъдството е основен подотрасъл на селското стопанство в община Дългопол, което се развива добре през последните години. Основно е специализирано в отглеждането на зърнени култури и трайни насаждения.

Приоритетно направление в растениевъдството е зърнопроизводството и по-специално производството на пшеница.

1.3.1.2.2. Животновъдство

Животновъдството е другият развиващ се подотрасъл на селското стопанство в община Дългопол. То се развива главно в лични стопанства, причина за което е високата безработица в региона и установените традиции. През последните години се забелязва трансформация на животновъдството в района. От район със силно развито овцевъдство и говедовъдство се наблюдава преминаване към птицевъдство, свиневъдство и пчеларство. Това може да се обясни с търсенето на свободни пазарни ниши на пазара на животинска продукция и изкупните цени.

Причина за отлив от този отрасъл на земеделски кооперации и големи агрофирми са ниските изкупни цени на животинската продукция и високите производствени разходи. Поради това по-малки семейни ферми или фирми се занимават с угодяване и търговия на животни.

Фигура 1.3.1 – 1 Брой животни на територията на община Дългопол за 2016 г.

1.3.1.3. Горско стопанство

Община Дългопол попада в обхвата на ТП ДГС Цонево. Площта на горския фонд и залесените площи на ТП ДГС Цонево по видове собственост е 23 023 ha, от които:

- Гори държавна собственост – 20 797 ha – 90,3 %;
- Гори общинска собственост – 777 ha - 3,4 %;
- Гори временно общинска собственост (ВСО) – 728 ha – 3,2 %;
- Гори частна собственост – 646 ha – 2,8 %;
- Гори на юридически лица – 75 ha – 0,3 %.

Естествено разпространените в района видове дъб /зимен дъб, благун и цер/ са най-малко засегнати от неблагоприятни климатични условия и повреди по тях почти не се забелязват. Освен основното ползване, са развити и някои странични ползвания от горите. Повредите от дивеча са малко и засягат предимно младите култури. Те се изразяват в прегриване на младите фидански и белене на кората на дърветата. За отстраняване на повредените дървета и намаляване на степента на повредите се предвижда навременното и правилно извеждане на сечите.

Стопанската дейност е насочена предимно към подобряване на санитарното състояние на гората. При извеждането на възобновителните и отгледните сечи се вземат главно сухи и загинали дървета, което намалява масовата поява на насекоми, гъбни и други вредители. От насекомните вредители най-често срещани са гъботворка, листоврътка, пръстенотворка, педомерка и др. От гъбните заболявания най-често срещана е трахеомикозата.

На територията на ТП „ГГС Цонево“ е разположена санитарно-охранителна зона около язовир „Цонево“, която има водоохранна роля с обща площ от 5 529.6 ha.

1.3.1.4. Туризм

Предпоставки за развитието на туризъм в община Дългопол представляват богатото културно наследство в района, множеството защитени обекти и чиста природа. Някои от туристическите услуги и атракции, които предлага община Дългопол са:

- Посещение на етнографска сбирка;
- Представяне на традиционни занаяти – грънчарство и тъкачество;
- Дегустации на вина и ракии, местно производство и др.

На територията на общината, в недостатъчна степен се използва потенциалът на организиран лов и риболов и активен спортен туризъм. Община Дългопол разполага с относително добра хотелска база и множество къщи за нощувки, оборудвани с помещения за хранене и развлечения.

Културно-исторически и природни обекти в община Дългопол са:

- Скален манастир – с. Рояк и маркирана екопътека;
- Исторически музей – гр. Дългопол;
- Чудните скали – с. Аспарухово, състои се от уникални скални образувания и природна забележителност;
- Възрожденска църква – с. Аспарухово;
- Тулумовата пещера – населена с прилепи;
- Куза скока – водопад, намиращ се в землището на с. Лопушна;
- Калфата – обхваща вековни смесени широколистни гори от дъб, благун, цер и др.;
- Водениците – горски площи в землището на с. Сладка вода.

1.3.2. Инфраструктура

1.3.2.1. Републиканска и общинска пътна мрежа

Разположението на община Дългопол е важна част от транспортно-комуникационната система на страната. През територията ѝ преминава път от национално значение – Провадия – Айтос. Автомобилният поток е предимно от товарни автомобили, но условията за движение не са особено благоприятни. Габаритите на пътя варират от 4/6 до 8/14 m, като първите не покриват изискванията предвид функциите, които изпълняват.

В община Дългопол има 50.1 km III-то класна пътна мрежа и 60.0 km IV-то класна пътна мрежа. Голяма част от пътната настилка е в добро състояние. Пътната мрежа свързва всички населени места с центъра на общината - гр. Дългопол, а средното разстояние между тях е близо 6 km, но съществуват и отдалечени места, което представлява сериозно ограничение за достъпа до медицинска помощ.

Положените настилки на територията на общината са асфалт и калдаръм, като съотношението между двете е 95:5. Дължината на уличната мрежа в 17-те селища е 196 km. В населените места тя е с трайна настилка асфалт, която е в лошо състояние, а в отделни селища съществуват улици без настилка.

Общественият транспорт е организиран чрез автобуси на територията на общината, а връзка с областния град става и чрез ж.п. транспорт. През територията на общината преминава двойно-електрифицирана ж.п. линия София-Варна, с възможности за връзка с Шумен и Бургас и ЖП линия № 3 „София–Карлово–Карнобат–Синдел. На територията на общината има 4 ЖП гари – Аспарухово, Комунари, Дългопол и Величково, както и една ЖП спирка – Боряна.

Връзката между Варна и Дългопол се обслужва от маршрутни таксите и автобуси.

1.3.2.2. Водоснабдяване и канализация

Водоснабдителната система на община Дългопол задоволява нуждите на населените места. На територията на общината са изградени 2 смесително-пречиствателни станции за питейна вода. Водопотреблението за битови и стопански нужди на жител от населението средно за денонощие е от 51 до 217 l, като в него се включват количествата за питейно-битови нужди, обществено обслужване, промишленост и селско стопанство.

Основен източник за водоснабдяване с питейна вода на населените места от общината е язовир „Камчия“.

Канализационната мрежа е изградена само в три селища от общината – гр. Дългопол, частично в селата Медовец и Цонево. Общата ѝ дължина за гр. Дългопол е 33.1 km. Изградената канализация в селата Цонево и Медовец е с обща дължина 5.7 km. Единствената пречиствателна станция на територията на общината е изградена в гр. Дългопол. В останалите населени места се ползват септични ями, от които водата след утаяване се отвежда в дерета, попивни ями или директно включване в близък приемник. Предстои изграждане на пречиствателна станция в село Цонево.

Водопроводната мрежа в цялата община е остаряла и амортизирана, в следствие на което загубите на питейна вода са огромни.

Най-висок е процентът на азбестоциментовите тръби, които отдавна са с изтекъл срок на експлоатация и носят висок риск, както за осигуряване на водоснабдяването по населените места, така и за здравето на хората. Някои от довеждащите водопроводи са стоманени тръби и също са много амортизирани, поради корозия.

Сериозен проблем за общината е недостигът на пречиствателни станции за отпадъчни води, както и необходимостта от доизграждане на канализационната мрежа във всички населени места.

Липсата на канализационна мрежа създава опасност при силни и продължителни валежи и при интензивно топене на снеговете да настъпят наводнения.

На територията на община Дългопол има два изкуствено създадени водоема – язовир Цонево с обща площ 17 300 dka и язовир Елешница – 1 800 dka. От 2005 г. язовир Цонево е определен за питеен, а язовир Елешница е създаден като източник на вода за напояване на земеделските земи в района.

1.3.2.3. Енергийна мрежа и газификация

Електроснабдяването на община Дългопол и цялостното стопанисване на електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се осъществява от „Енерго-Про Мрежи” АД, район Варна.

Електроенергийният системен оператор, осъществява единното оперативно планиране, координиране и управление, осигурява експлоатацията, поддръжката и надежното функциониране на електропреносната мрежа, поддържането на спомагателните мрежи, както и ремонтните дейности и услуги.

В общината има една подстанция в гр. Дългопол с мощност от 110/20kV и два 25MVA трансформатори.

Мрежата от 20kV е изцяло кабелна в Дългопол, а останалата част от общината е въздушна. Състоянието на въздушните линии е относително добро и всички населени места от общината са електрифицирани.

В много лошо техническо състояние се намира уличното осветление в населените места.

Газифицирането на общината се извършва от „Черноморска Технологична Компания“ АД, която е преименувана на „Аресгаз“ АД от 2016 г.

Газифицирани са частни и 6 общински сгради, включително и Медицински център – Дългопол.

1.3.2.4 Телекомуникации

Трите мобилни оператора имат покритие на територията на община Дългопол. През нейната територия преминава главен оптичен кабел от националната оптична мрежа. Интернет комуникациите се осигуряват от частни доставчици, но връзката често е недобра.

Пощенската система е добре развита, тя обхваща 13 броя пощенски станции в по-големите населени места и 8 броя агентства, които обслужват цялото население.

Всички населени места имат ефирно покритие с радио и телевизионен сигнал. Лицензираните национални телевизии имат 100 % покритие за цялата община. Съществува местна кабелна телевизия, покриваща почти цялата територия на град Дългопол.

1.4. Управленски ресурси

1.4.1. Структура на управление на дейностите, свързани с околната среда

В структурата на Община Дългопол няма специализиран отдел, пряко ангажиран с дейностите по опазване на околната среда. По въпросите, свързани с околната среда се занимава главен експерт „Опазване на околната среда” към отдел „Инвестиционна политика, проекти и обществени поръчки“. Негови основни отговорности и преки задължения са:

- Контролира спазването на действащото законодателство в областта на опазване на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
- Събира и анализира информация за състоянието на околната среда;
- Изготвя и набавя документи и информация, необходими за издаване на становища за въздействие върху околната среда, екологични оценки и оценки за съвместимост на проекти, обекти и дейности на територията на община Дългопол;

- Следи състоянието на околната среда, евентуални замърсявания на въздуха, водата, почвата и предприема мерки за тяхното отстраняване;
- Извършва контрол на дейностите, свързани със събиране и извозване на отпадъци и други дейности, свързани с управлението на отпадъците;
- Изготвя предписания при установяване на нарушения на екологичното равновесие на територията на общината;
- Осъществява контрол по наредбите на Общински съвет, свързани с опазване на околната среда;
- Изготвя справки и отчети за ТСБ, РИОСВ, БДЧР и др. свързани с дейностите по опазване на околната среда и управление на отпадъците;
- Съставя актове на нарушители по ЗУО и наредбите на Общински съвет, свързани с опазване на околната среда;
- Информира населението за състоянието на околната среда и за предприемани действия и дейности, подлежащи на оценка на въздействието върху околната среда;
- Обработва преписки по молби на граждани и юридически лица;
- Изпълнява и други задачи, произтичащи от нормативните актове и заповедите на кмета на общината, в областта на дейността си.

1.4.2. Сътрудничество с други институции, организации и дружества

По проблемите на околната среда и здравния статус на населението Община Дългопол поддържа информационен обмен със следните регионални органи на централни ведомства:

- РИОСВ-Варна, към МОСВ;
- РЗИ-Варна, към МЗ;
- БДУВЧР, с център Варна;
- Областна дирекция земеделие – Варна, към МЗХГ;
- Териториално статистическо бюро към НСИ;
- Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“;
- ОДБХ към МЗХГ.

1.5. Финансов капацитет

Планираният бюджет на община Дългопол за 2016 г. е в размер на 11 005 213 лв., от които за:

- Делегирани държавни дейности 5 636 202 лв.;

- Местни дейности 4 391 502 лв.;
- Дофорсирани държавни дейности със собствени приходи 977 509 лв.

В приходната част на бюджета на община Дългопол са планирани и изпълнени следните приходи по приходоизточници:

- Собствени приходи и помощи в размер на 2 595 535 лв., постъпили от данъци, собственост, такси, глоби, постъпления от продажби, помощи и дарения от държавата;
- Взаимоотношения с ЦБ в размер на 6 601 187 лв.;
- Трансфери на стойност 658 144 лв. от бюджетни сметки, бюджетни сметки и сметки на СЕС, трансфери от ПУДООС;
- Временни безлихвени заеми 980 304 лв. ;
- Операции с финансови активи и пасиви -9 000 лв.;
- Друго вътрешно финансиране -3 383 лв.;
- Наличности в края на периода - 410 464 лв.

От така представените данни изпълнението на бюджета за 2016 г. е в размер на 10 594 748 лв.

По отношение на дейностите за опазване на околната среда в приходната част на бюджета се постъпили

548 905.94 лв. от „Приходи от такса битови отпадъци“

Приходите от ТБО покриват предимно разходите по управление на отпадъците и почистване на местата за обществено ползване (улици, площади).

1.6. Климат и атмосферен въздух

1.6.1. Климат

Според климатичното райониране на България (по Велев, 1990, 2002) община Дългопол попада в Преходната климатична област, район на Добруджанското плато и район на Източна Стара планина. За тази област са характерни топло лято и по-мека зима, валежите се отличават с два максимума (май - юни и ноември - декември) и два минимума (август и февруари), снежната покривка в извънпланинските райони е неустойчива. Климатичните елементи в областта най-добре илюстрират преходния характер на климата.

- **Температура на въздуха:**

В следващата Таблица 1.6.1-1 са представени средномесечните и годишна температура на въздуха за района на община Дългопол.

С

Станция Горен Чифлик, Климатичен справочник, НИМХ), 1961-90

I	II	III	IV		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год

Наблюденията върху средномесечните температури на въздуха изразяват характера на Преходната климатична област, който се обуславя с мека зима и топло лято, това се потвърждава от средните януарски и февруарски температури, които остават положителни. Най-топлият месец през годината е месец юли, чиято средна С, а средната годишна температура е по-висока от средната за район Източна Стара планина (9.5 °С) и Добруджанско плато (10.5 °С), съответно с 1.9 и 1.0 °С.

В следващата **Таблица 1.6.1-2** са представени данни за средномесечната минимална температура на въздуха в района на община Дългопол.

С

Станция Горен Чифлик, Климатичен справочник, НИМХ), 1961-90

I	II	III	IV		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год

Средномесечната минимална температура на въздуха е най-ниска през месец януари, когато достига до -4.1 °С, съответно най-висока през месец юли 13.9 °С.

Таблица 1.6.1-3 представя данни за средномесечната максимална температура на въздуха в района на община Дългопол.

С

(Климатичен справочник, НИМХ), 1961-90

I	II	III	IV		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год

Средномесечната максимална температура на въздуха в района на община Дългопол е най-висока през месец юли 29.1 °С.

- **Валежи:**

Таблица 1.6.1-4 представя данни за средномесечните и годишни суми на валежите в района на община Дългопол.

Таблица 1.6.1-4 Средномесечни и годишни суми на валежите в мм

(Станция Дългопол, Климатичен справочник, НИМХ), 1961-90

I	II	III	IV		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год

Сумата на годишните валежи средно за 30-годишен период е 646 mm. Тази сума попада в нормите за климатичните райони, в който се намира общината - за климатичен

района на Източна Стара планина валежните суми достигат 670 mm, а за района на Добруджанското плато 500 mm.

Валежите за района на общината се отличават с два максимума май - юни, съответно с 69 и 62 mm и ноември - декември (68 и 63 mm). Проявата на два валежни максимума подчертава влиянието на Преходната климатична област. Относно сезонното разпределение на валежите най-големи количества падат през зимата - 172 mm и пролетта - 164 mm.

- **Влажност на въздуха:**

Таблица 1.6.1-5 представя данни за средномесечната и годишна влажност на атмосферния въздух в района на община Дългопол.

Таблица 1.6.1-5 Средномесечна и годишна влажност на въздуха
Станция Горен Чифлик, Климатичен справочник, НИМХ), 1961-90

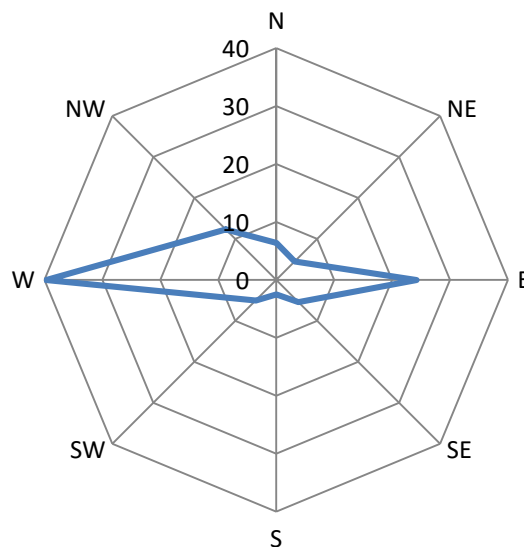
I	II	III	IV		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год

Относителната влажност на въздуха има есено-зимен максимум. Най-високи стойности са отчетени през периода ноември – февруари, през който варира в рамките на 83 до 86 %, съответно най-ниските средномесечни стойности на влажността на въздуха са отчетени през месец юли (73 %).

Вятър:

На **Фигура 1.6.1-1** е представена посоката на вятъра по честота.

На територията на община Дългопол преобладават ветровете от запад (39.7 %) и в по-малка степен са изразени тези от изток (24.2 %). Северозападните ветрове съставят 12.3 %, а ветровете от останалите сектори са незначителни.

Фигура 1.6.1-1 Честота на вятъра по посока в %, (Станция Горен Чифлик
Климатичен справочник, НИМХ), 1961-90

В Таблица 1.6.1-6 е представена посоката на вятъра в общината по месеци.

Таблица 1.6.1-6 Скорост на вятъра в община Дългопол по посока, m/s

Посока	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
N	3.5	3.2	3.3	3.1	2.2	2.2	2	2	2.4	2.5	3.3	2.8
NE	2.8	2.7	2.6	3.4	3.3	3.2	2.4	2.7	3.2	2.8	3.4	2.7
E	2.5	2.3	2.9	2.8	2.7	2.3	2.3	2.5	2.4	2.5	2.5	2.5
SE	3	2.4	2.4	2.8	2.5	2.6	2.7	2.7	3	2.7	2.3	2.5
S	2.8	3.1	3.1	2.6	2.3	2.1	2.1	2	2	2.9	3	3.6
SW	4.1	4.8	3.8	3.5	3.3	2.6	3.2	3.1	2.6	3	3.9	4.8
W	3.4	3.5	3.4	3	2.4	2.5	2.5	2.6	2.6	2.6	3.1	3.1
NW	4.4	4.2	3.5	3.1	2.5	3	2.6	2.5	2.6	2.8	3	3.8

От Таблица 1.6.1-6 е видно, че вятърът в района е относително равномерно разпределен по средна скорост през различните месеци и сезони. Стойностите се движат в диапазона от 2 до 4.8 m/s., като по-високите средномесечни скорости са характерни за зимния период.

1.6.2. Атмосферен въздух

Анализът на състоянието на атмосферния въздух се осъществява с цел определяне на настоящото ниво на замърсяване. Въздухът, като компонент на околната среда, влияе върху състоянието на другите фактори на средата.

Община Дългопол не е включена в системата за постоянен контрол на чистотата на атмосферния въздух на МОСВ и МЗ.

Община Дългопол се характеризира с добро качество на атмосферния въздух, което се определя от липсата на големи производствени предприятия, ползването на екологични методи в земеделието, както и на благоприятните климатични условия.

Основни замърсители на въздуха в община Дългопол, без да се превишават НДЕ (норми на допустимите емисии) са главно:

- **Антропогенни източници** – Битово изгаряне на твърди и течни горива (отопление през зимата); селскостопански дейности – по време на есенно и пролетно обработване на почвата, наторяване и третиране с препарати за растителна защита (последното е твърде ограничено); автотранспорт – движение по по жп линия Варна – София и по междуселските пътища.

Замърсяването на въздуха на територията на община Дългопол, причинено от битовото отопление, е сезонно и характерно за зимния период. Предпоставка за повишени нива на замърсяване на въздуха в приземните слоеве е използването на нискокачествени горивни материали.

Като мярка за намаляване нивото на замърсяване на атмосферния въздух вследствие на битовото отопление се препоръчва използването на качествени горивни материали.

Транспортът в населените места, като източник на замърсяване на въздуха, не би могъл да се приеме като решаващ за състоянието на въздуха, поради естеството и икономическото състояние на общината.

Праховото замърсяване на въздуха, вследствие транспорта е проблем. Причина за това е недоброто състояние на пътищата, ползването им от селскостопански машини, които ги замърсяват. Друг източник на неорганизирано прахово замърсяване са цеховете за дървопреработка.

- **От естествен произход** – На територията на община Дългопол няма природни естествени източници замърсители на атмосферния въздух.

1.7. Води

1.7.1. Повърхностни води

Община Дългопол попада в речния басейн на река Камчия, която се формира от реките Голяма и Луда Камчия. Друга по-голяма река в общината е Елешница.

Река Голяма Камчия е с дължина 245 km. Тя води началото си от стръмните южни склонове на Лиса планина, събира водите на областта Герлово, където е известна под името Тича, образува живописен пролом в Преславската планина и излиза в хълмистото Преславско поле, където приема водите на река Врана. От там под името Голяма Камчия тече в посока изток-югоизток до с. Цонево, където се съединява с река Луда Камчия. От там до вливането си в Черно море р. Камчия тече през мочурливата низина Лонгоза, обрасла с широколистни гори.

Река Луда Камчия се явява като десен приток на р.Камчия. Извира до прохода Вратник на границата между Средна и Източна Стара планина. При с. Дъскотна реката прави голям завой и прорязва главната Старопланинска верига с дълъг пролом, след което преминава в чашката на язовир „Цонево“, който се явява на мястото на бившето речно легло. След язовир Цонево реката продължава, за да се влее в река Камчия. Дебитът на тези реки е относително постоянен, но при дъждовни години, т.е. много

често, излизат от коритата си и причиняват наводнения със значителни материални щети.

Река Елешница – извира от Еминската планина – част от главната Старопланинска верига. Тече в посока североизток, като при м. „Сини вир“ река Елешница преминава в чашката на язовир Елешница, след него продължава до вливането си в р.Камчия. Характерно за речното легло на р. Елешница е, че то е с малък наклон, плитко, сравнително широко и на места запълнено с алувиални наслаги. Река Елешница има непостоянен дебит. Най-голям е нейният отток през зимата и пролетта, а най-малък през втората половина на лятото и началото на есента. Не са редки случаите когато през този период, тя пресъхва за известно време.

На територията на общината има два големи язовира - Ценово и Елешница. Язовир Ценово е седмият по големина в страната, с дължина 28 km и с пълен обем 330 млн. m³.

Общината попада в обхвата на Басейнова Дирекция Черноморски район с център гр. Варна. (Фигура 1.7.1-1).

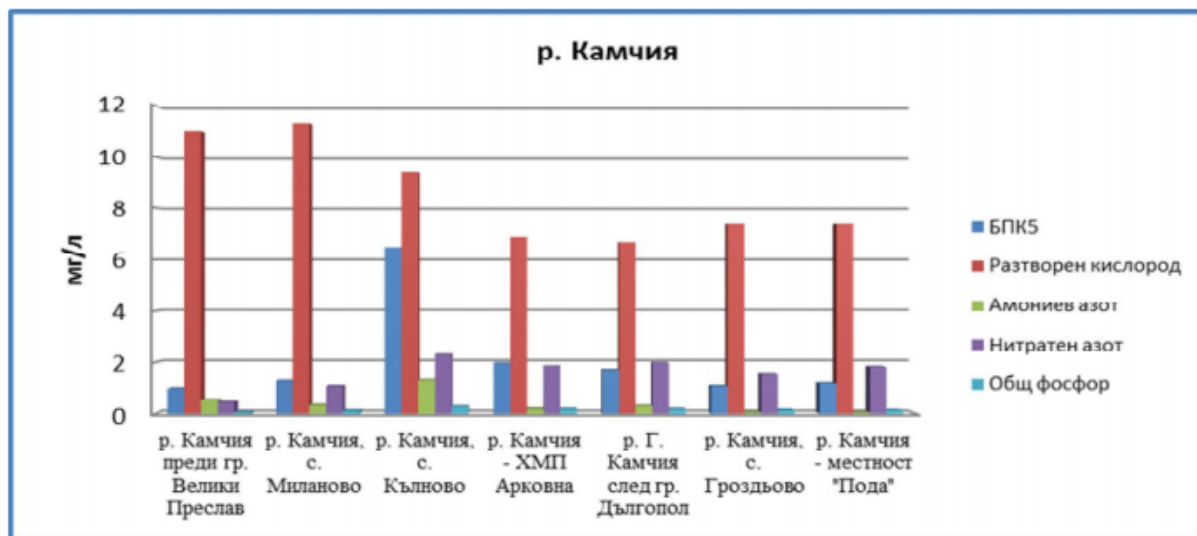
Фигура 1.7.1-1 Основни речни басейни в Черноморски район за управление на водите

На територията на общината функционира една пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Дългопол. Пречистените отпадъчни води се заустват в Юрук дере, от водосбора на р. Камчия с код BG2KA130R002. В останалите населени места заустването на каналите и деретата става директно в открити водоеми, най-вече в

реките Голяма камчия и Луда Камчия. Повечето битови-фекални води се отливат в септични ями. Близо 60 % от териториите на населените места имат съоразения за отточна канализация.

Съществен е проблемът с честите наводнения на р. Камчия, предизвикани от пролетното снеготопене и от неритмичното изпускане на язовир Тича.

На следващата **Фигура 1.7.1-2** са илюстрирани стойностите на показателите на р. Камчия от 2016 г.

Фигура 1.7.1-2 Показатели на р. Камчия за 2016 г.

Данните по основните физико-химични показатели в пунктовете на р. Камчия през 2016 г. показват подобрене по показателите нитратен азот и общ фосфор в пункт ХМП Арковна, подобрене на показателите на нитратен азот в пункт р. Камчия след гр. Дългопол и подобрене на показателите на амониев азот в пункт с. Гроздьово.

Таблица 1.7.1-1 представя данни за основните физико-химични показатели – средна годишна стойност и състояние през 2016 г., съгласно Наредба № Н-4 септември 2012 г. (изм. и доп. ДВ. бр. 79 от 23 септември 2014 г.), за характеризирани на водни тела с код BG2KA578R003, BG2KA578R003, BG2KA400R009, BG2KA200R007, BG2KA200R005, BG2KA200L006 и BG2KA400L008. Данните са използвани от *Годишния доклад за състоянието на околната среда през 2016 г. на РИОСВ-Варна.*

Таблица 1.7.1-1 Основни физико-химични показатели за 2016 г.

Код на ВТ	Пункт	Код на пункт	Показател (mg/dm ³)					P-PO ₄	P-P общ
			O ₂	БПК ₅	NH ₄ -N	NO ₂ -N	NO ₃ -N		

Код на ВТ	Пункт	Код на пункт	Показател (mg/dm ³)							
			O ₂	БПК ₅	NH ₄ -N	NO ₂ -N	NO ₃ -N	N общ	P-PO ₄	P-P общ
BG2KA578R003	р.Камчия – при ХМП Арковна	BG2KA05199MS009	6.9	1.96	0.18	0.11	1.83	1.94	0.14	0.17
BG2KA578R003	р. Камчия след гр. Дългопол	BG2KA00513MS006	6.7	1.7	0.29	0.12	1.97	2.1	0.13	0.17
BG2KA400R009	р. Балабандере – преди яз. Ценово	BG2KA04211MS221	6.7	0.8	0.12	0.009	0.12	<1.0	<0.007	<0.012
BG2KA200R007	р. Елешница – преди яз. „Елешница“	BG2KA02573MS225	11.3	0.9	<0.028	<0.004	<0.028	<0.73	<0.022	<0.025
BG2KA200R005	р. Елешница – преди вливане в р. Камчия	BG2KA00231MS226	10.6	0.8	<0.028	0.007	0.17	<0.73	<0.022	<0.025
BG2KA200L006	яз. „Елешница“	BG2KA00233MS037	10.2	1.6	<0.028	0.011	0.14	<0.73	<0.022	н.д
BG2KA400L008	яз. „Цонево“	BG2KA04195MS008	10.5	0.6	<0.028	0.005	0.17	<0.73	<0.022	н.д

Легенда:

	Много добро състояние
	Добро състояние
	Умерено състояние

Физико-химичните показатели на водните тела на територията на община Дългопол за 2016 г. определят състоянието им като много добро. В по-лошо състояние са водите на р. Камчия при пунктовете за мониторинг ХМП Арковна и р. Камчия след гр. Дългопол.

1.7.2. Подземни води

На територията на община Дългопол попадат подземни водни тела от следните водоносни хоризонти:

Кватернерни водоносни хоризонти:

Кватернерните водоносни хоризонти основно се формират в алувиалните отложения (терасите на по-големите реки и повърхностно-течащи води) и по рядко в делувиалните и пролувиални седименти, като са автономни за всяка от тях. Вертикалната позиция на кватернерните ПВТ е първата от повърхността. Разкритата площ е равна на цялата площ на ПВТ. Водоносните хоризонти са открити и подложени

на най-силен натиск. Основно подхранването се осъществява от валежните скатови води във водосборните области и привлекаеми ресурси от оттока на реките в зависимост от водочерпенето в съоръженията.

- **BG2G000000Q005** **Порови води в Квартернера на р. Камчия** - в поречието на р. Камчия, Дерета Приселци – Черноморец и е с колектор от чакъли, пясъци, гравий и глини.

Неогенски водоносни хоризонти

Неогенските водоносни хоризонти се формират в кримокавказки тип седименти, основно в североизточната част на БДЧР и като отделни локални комплекси югоизточно от Стара планина. Неогенските водоносни хоризонти изграждат комплекс с локални водоносни серии в отложенията на миоцена (предимно чокрака), долния и горен сармат. В миоценските несвързани или слабосвързани пясъци, напукани пясъчници и окарстени варовици са се формирали пукнатинни, пукнатинно-карстови до порово-пукнатинно-карстови по тип, предимно ненапорни до напорни по характер подземни води.

Областта на подхранване на подземните води почти съвпада с площното разпространение на миоценските седименти. Подхранването се извършва изключително от инфилтрация на валежни и повърхностни води, улеснено от спокойните геоморфоложки и тектонски условия, от климатичните особености на района и от значителното окарстяване и напукване на седиментите. Дренирането на неогенските води се извършва от речно-овражната система, от подруслови потоци на по-големите дерета в крайбрежната част на района, от многобройни низходящи извори и групи.

- **BG2G000000N018** **Карстово-Порови води в неоген – миоцен - сармат Изгрев – Варна -Ботево – Батово** - с местоположение в поречието на Добруджански Черноморски реки, р. Провадийска и с колектор от варовици, пясъци, пясъчници, глини.

Палеогенски водоносни хоризонти

Палеогенските водоносни хоризонти се формират предимно в долно и средноеоценските отложения с порово-пукнатинен колектор. Водоносните хоризонти са издържани в СИ България и залягат на дълбочина от 20 до към 600 m. В останалите райони на ЧРБУ, те са представени като повърхностен комплекс или маломощни

хоризонти с локално подхранване. В СИ България той е напорен, като в останалите места предимно е грунтов до полунапорен.

Подхранването им се осъществява основно от валежите в зоните, където се разкриват на повърхността, а в дълбочина - от водите, формирани на повърхността или взаимодействието му с другите хоризонти.

- **BG2G0000PG027** **Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия** - с местоположение в поречия р. Провадийска и р. Камчия и с колектор от пясъци, пясъчници, варовици, глини, мергели и конгломерати.

Долнокреден водоносен комплекс

Долнокредният водоносен комплекс е формиран в повърхностните отложения на стратиграфските комплекси валанж, хотрив, барем, апт и алб. Пъстрият литоложки състав, представен от мергели, глинести варовици и пясъчници представлява неиздържан колектор на локалните води в него. Водите са предимно грунтови и рядко полунапорни. По тип е пукнатинен, карстово-пукнатинен или порово-пукнатинен. Водоземните съоръжения предимно са каптажи и шахтови кладенци. Понякога формира общ комплекс с кватернерния и палеогенски водоносни хоризонти. На повърхността се разкрива от 30 до 50 % от площта на долнокредните – хотрив- барем ПВТ и близо такава част ще бъде подложена на значим натиск. Подхранването му се осъществява основно от валежите и взаимодействието с горечитираните водоносни хоризонти.

- **BG2G000K1NB038** **Пукнатинни води във валанж- хотрив – апт Предбалкан Конево** - с местоположение в поречие на р. Камчия и с колектор от мергели, пясъчници, варовици и глини.

1.8. Почви и нарушени терени

Съгласно почвено-географското райониране на България (*по Нинов, 1997 и 2002 г.*) община Дългопол попада в Източнобалканска провинция на Долнодунавска почвена подобласт на Карпатско-Дунавската почвена област,.

Преобладаващи в общината са сиви горски почви, а по течението на р. Камчия са застъпени Алувиално-ливадни почви. Сивите горски почви се развиват върху хълмист и нископланински релеф, дълбоко разчленен и изграден от кредни и терциерни седименти – мергели, варовити пясъчници, мергелни варовици. Отличават се с глинесто съдържание във вертикалния почвен профил, по-високо хумусно съдържание (2 – 5 %), и по-малка дебелина на хумусния хоризонт от черноземните почви.

Алувиало-ливадните почви се образуват върху поръозни алувиални наслаги и при постоянно и достатъчно овлажнение и ливадна растителност. Характеризират се с дебел хумусен хоризонт, като ежегодно се натрупват минерални вещества в почвените хоризонти.

На територията на община Дългопол не съществуват екологични проблеми, свързани със замърсени почви с тежки метали, пестициди, нитрати и до момента не са констатирани отклонения от нормалните нива на тези показатели. Налице са обаче локални замърсявания на почвите с нефтопродукти в границите на преминаващия през територията на общината петролопровод.

На територията на общината има централизиран склад в с. Партизани и 13 броя ББ кубове в гр. Дългопол, в които се съхраняват негодни за употреба и залежали пестициди.

В община Дългопол няма ерозирали, вкислени, засолени и физически нарушени почви.

Общината прилага иновативен метод за производство на чиста храна без изкуствени торове и хербициди, като основна цел на община Дългопол е разработване на затворен цикъл на взаимосвързани производства на екологично чиста храна със себестойност равна на конвенционалната.

Развитието на устойчиво земеделие, предполагащо оптимално използване на средства за растителна защита и торове, както и оптимизиране на технологичните процеси при обработката на почвата, водят до намаляване на вредните въздействия върху почвите и опазването им от деградационни и ерозионни процеси.

Земите от горския фонд в района на общината са сравнително добре защитени против ерозия. В съществуващата дървесна и храстова растителност не се наблюдава развитие на ерозионни процеси от масов характер. Развитие на такива е констатирано върху площ от 193.5 ha, което е 0.9 % от дървопроизводителната площ.

Най-разпространена от видовете ерозия е площната – 111.6 ha (0.5 %). Най-често наблюдаваните степени на площна ерозия са I и II (слабо ерозирана почва) при която е засегнат хумусно-аккумулятивния хоризонт, като е изнесена част от него.

Линейната ерозия е констатирана върху 81.9 ha, като 61.4 ha е струйчеста, 5.0 ha е браздова и 15.5 ha ровинна. Развита е върху терени със силно разстроени, изредени или силно девастирани дървостои или върху терени без всякаква растителност. Борбата срещу нея се води предимно чрез залесителни мероприятия.

1.9. Биологично разнообразие

1.9.1. Флора

1.9.1.1. Висши растения

Според „Класификационна схема на типовете горски месторастения в България“ от 1983 г. територията на община Дългопол попада в две горскорастителни области, а именно:

Мизийска горскорастителна област

- Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори М-1

- Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори М-1-2

Този подпояс заема 13.1 % от дървопроизводителната площ на стопанство Цонево. Естествената растителност е представена от характерните чисти и смесени източнобукови, зимендъбови, благунови и церови формации със спътници от полски и планински ясен, явор, шестил, офика, скороуша, дива череша, сребролистна липа, габър, клен, брекина, мъждрян, келяв габър и други. От изкуствено внесените дървесни видове най-голямо е участието на черния бор, след това на акацията. От храстовите видове се срещат: дрян, глог, смрадлика, драка, шипка, леска и къпина.

Тревната растителност е представена от типичните за дъбовите гори видове: житни треви, острица, ягода, поддъбиче, коприва, жълт кантарион и други.

Тракийска горскорастителна област

- Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори Т-1

- Подпояс на крайречните и лонгозни гори Т-1-1

Подпоясът заема 0.4 % от дървопроизводителната площ на стопанство Цонево. Обхваща поречието и заливните тераси на реките Елешница и Голяма Камчия. Естествената растителност е представена от насаждения от габър, планински и полски ясен, бяла върба със средна продуктивност – II – IV бонитет. В резултат на залесителни мероприятия са създадени култури от високопродуктивни клонове топола – Регенерата, 1-214, срещат се и култури от акация, бял и черен бор, полски ясен, орех и черен орех.

- Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори Т-1-2

Този подпояс заема 86.5 % от дървопроизводителната площ на стопанството. Естествената растителност е представена от зимен дъб, благун, цер, космат дъб, източен бук, габър, полски и планински ясен, явор, шестил, офика, скороуша, дива череша, турска леска, клен, полски бряст, мъждрян, сребролистна и дребнолистна липа.

келяв габър и други. Тези дървесни видове формират чисти и смесени, а понякога и двуетажни насаждения с висока производителност.

В резултат на лесокултурната дейност са създадени успешно култури от: черен бор, бял бор, акация, сребролистна липа, полски ясен, благун, зимен дъб, червен дъб, гледичия и други.

В състава на растителните формации участват следните храстови и тревни видове: шипка, глог, дрян, черен бъз, обикновена леска, чашкодрян, трънка, драка, смрадлика, люляк, птиче грозде, къпина, коприва, горска ягода, здравец, жълт и червен кантарион, мента, лудо биле, риган, бял равнец, мащерка, маточина, див пелин както и тревни видове от семейство житни и други.

Стопанската дейност е насочена преди всичко към запазване на съществуващото флористично богатство и толериране на ценните и високопроизводителни дървесни видове.

1.9.1.2. Лечебни растения

Преобладаващи видове лечебни растения и горски плодове са: бял равнец, блатна мента, багрилно подрунче, ветрогон, горицвет, гингер, див чемшир, див джоджен, девисил, див пелин, еньовче, жълт кантарион, червен кантарион, камшиче, кисел трън, маточина, обикновена мента, подбел, птиче просо, смрадлика, риган.

За ограничаване и недопускане на търговията с диворастващи цветни растения и части от тях, както и за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, РИОСВ-Варна извършва контролни проверки на пазари и магазини за продажба на цветя, както и на билкозаготвителни пунктове. Редовно в медиите се предоставя информация относно защитените видове диворастващи цветни растения, вредата от събирането им и тяхното значение за опазване на екологичното равновесие.

1.9.2. Фауна

Преобладаващи видове дивеч и риби са: благороден елен, елен лопатар, сърна, дива свиня, заек, вълк, чакал, лисица, белка, черен пор, язовец, невестулка; клас птици - фазан, бекас, гривяк, зеленоглава патица, зимно и лятно бърне, голяма белочела гъска, сива гъска, египетски лешояд, жалобен синигер, скален орел, белоопашат мишелов; клас риби - шаран, толстолоб, речен кефал, платика, бяла мряна, костур, червеноперка, кротушка, сом.

1.9.3. Защитени зони от мрежата Натура 2000

В териториалния обхват на община Дългопол попадат две защитени зони от Националната екологична мрежа Натура 2000 по Директивата за птиците и пет защитени зони по Директивата за опазване на дивата флора и фауна.

Защитени зони по Директивата за птиците:

Защитена зона **Провадийско-Роякско плато BG0002038** попада в териториалния обхват на две области – Варна и Шумен. Част от нея се намира в община Дългопол, селата Габърница, Млада гвардия, Невша и Неофит Рилски.

Общата площ на защитената зона е 84 031.5 ha.

Зоната е включена в Националната екологична мрежа със Заповед № РД-134 от 10.02.2012 г. с цел опазване и поддържане на местообитанията на следните видове птици: малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), сива чапла (*Ardea cinerea*), малък ястреб (*Accipiter nisus*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*), черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), сокол орко (*Falco subbuteo*), речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), пчелояд (*Merops apiaster*), брегова лястовица (*Riparia riparia*), степен орел (*Aquila nipalensis*) и постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние, както и възстановяване на местообитанията на тези от тях, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Зоната припокрива (частично или пълно) ЗМ „Водениците“, ЗМ „Голямата Канара“, ЗМ „Рояшка скала“, ЗМ „Славейкова гора“ и ЗМ „Снежанска кория“.

Защитена зона **„Камчийска планина“ – BG0002044** - част от нея попада на територията на община Дългопол в землищата на с. Аспарухово, с. Дебелец, с. Цонево и с. Сава. Общата площ на зоната е 888972.31 ha, от които 27.44 km² морски пространства.

Зоната е включена в Националната екологична мрежа със Заповед № РД-132 от 10.02.2012 г. с цел опазване и поддържане на местообитанията на посочените по-долу видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние, и възстановяване на местообитания им, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване на ЗМ „Камчийска планина“ - BG0002044 са следните **видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от ЗБР**: Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдро- глав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Черен щъркел (*Ciconia*

nigra), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Тундров лебед (*Cygnus columbianus bewickii*), Поеен лебед (*Cygnus cygnus*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстикова блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклю- на чучулига (*Melanocorypha calandra*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногръба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногръбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коп- риварче (*Sylvia nisoria*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*).

И видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Звънарка (*Vucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Тъмногръд брегобегач (*Caldris alpina*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:

Защитена зона „Голяма Камчия“ – **BG0000501** части от зоната попадат на територията на общината в землищата на гр. Дългопол, с. Арковна, с. Величково, с. Камен дял, с. Комунари, с. Красимир, с. Партизани и с. Цонево. Защитена зона „Голяма Камчия“ е с площ 216.69 ha.

Зоната е включена в Националната екологична мрежа с Решение № 122 от 2 март 2007 г. на МС с цел:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване на 33 „Голяма Камчия“ - BG0000501 са:

Природни местообитания:

- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Бозайници:

Видра (*Lutra lutra*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Земноводни и влечуги:

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Рибни:

Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Безгръбначни:

Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Callimorpha quadripunctaria*, Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

Защитена зона „Река Камчия“ – BG0000141 на територията на община Дългопол, зоната попада в землищата на с. Величково, с. Сава и с. Цонево. Териториалния обхват на ЗЗ „Река Камчия“ – BG0000141 е 158.84 ха.

Зоната е включена в Националната екологична мрежа с Решение № 122 от 2 март 2007 г. на МС с цел:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване на ЗЗ „Голяма Камчия“ - BG0000501 са:

Природни местообитания:

91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*).

Бозайници:

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Лалутер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Земноводни и влечуги:

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).

Риб:

Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Защитена зона „Провадийско - Роякско плато“ – BG0000104. Зоната попада в територията на община Дългопол в землищата на гр. Дългопол, с. Арковна, с. Боряна, с. Камен дял, с. Комунари, с. Красимир, с. Партизани, с. Рояк, с. Сава, с. Сладка вода.

Защитената зона е с площ 20158.59 ha.

Зоната е обявена с решение №611 от 16.10.2007г. , бр. ДВ 85/2007 с цел:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване на 33 Провадийско - Роякско плато“ – BG0000104 са:

Природни местообитания:

- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
- 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества; 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове; 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;
- 91I0 * Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp*;

- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91S0 * Западнопонтийски букови гори;
- 91W0 Мизийски букови гори;
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

Бозайници:

Видра (*Lutra lutra*); Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*); Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*); Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Земноводни и влечуги:

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновенна блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Риби:

Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Безгръбначни:

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбър рогач (*Lucanus cervus*) Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

Растения:

Янкева кутявка (*Moehringia jankae*), Янкева метличина (*Centaurea jankae*)

Защитена зона „Екокоридор Камчия – Емине“ – **BG0000393**, зоната попада в територията на община Дългопол в землищата на селата Арковна и Медовец.

Защитената зона е с площ 28054.79 ha, включена в Националната екологична мрежа с Решение № 611 от 16.10.2007г. , бр. ДВ 85/2007 с цел:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване на ЗЗ „Екокоридор Камчия – Емине“ – BG0000393 са:

Природни местообитания:

- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;

- 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);

- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове; 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;

- 91AA * Източни гори от космат дъб;

- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

- 91S0 * Западнопонтийски букови гори;

- 91W0 Мизийски букови гори;

- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

Бозайници:

Видра (*Lutra lutra*); Европейски вълк (*Canis lupus*), Доброджански хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Земноводни и влечуги:

Червнокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*) Обикновенна блатна костенурка (*Emys orbicularis*) Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Риб:

Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Безгръбначни:

Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Вертиго (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (*Vertigo angustior*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбър рогач (*Lucanus cervus*) Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

Растения:

Обикновенна пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Защитена зона „Камчийска и Еменска планина“ – BG0000133, попада в територията на община Дългопол в землищата на селта Аспарухово и Цонево. Защитената зона е с площ 63678.47 ha.

Зоната е обявена с решение №611 от 16.10.2007г. , бр. ДВ 85/2007 с цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване на ЗЗ „Камчийска и Еменска планина“ – BG0000133 са:

Природни местообитания:

- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
- 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albiVeronicion dillenii;
- 9180 * Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове; 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);
- 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;
- 91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91S0 * Западнопонтийски букови гори;
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

Бозайници:

Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Земноводни и влечуги:

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновенна блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Риб:

Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*).

Безгръбначни:

Бисерна мида (*Unio crassus*), Вертиго (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (*Vertigo angustior*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбър рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Callimorpha quadripunctaria*.

1.10. Защитени територии

На територията на община Дългопол са разположени изцяло или частично три природни забележителности, два поддържани резервата и седем защитени местности,

по смисъла на Закона за защитените територии (Обн. ДВ. бр. 133 от 11 Ноември 1998 г., посл. изм. ДВ. бр. 58 от 18 Юли 2017 г.), както следва:

- **Природна забележителност „Водопадите в местността Сини вир“**

Обявена е със Заповед № 37 от 11.01.1968 г., с площ 4 ha. Намира се в землището на село Дебелец. Представлява специфичен ландшафт – тристепенен водопад, със запазени вековни гори от бук и дъб около него. В непосредствена близост има изградена посетителска инфраструктура от Държавно лесничество – Цонево.

- **Природна забележителност „Чудни скали“**

Обявена е с Постановление № 1869 от 17.02.1949 г., с площ 12,5 ha. Намира се край река Луда Камчия в землището на село Аспарухово. Местността представлява специфичен ландшафт – скален венец с уникални скални образувания и местообитание на редки представители на орнитофауната. Местността е достъпна и подходяща за орнитологичен туризъм.

- **Природна забележителност „Куза Скока“**

Обявена е със Заповед № 1801/26.07.1961 г., с площ 1 ha. Намира се в землището на село Лопушна, община Дългопол. Представлява естествен водопад с височина около 10 m. Местността е трудно достъпна, поради което водопадът е в отлично състояние.

Съгласно Закона за защитените територии в природните забележителности се забраняват дейности, които могат да нарушат тяхното естествено състояние или да намалят естетическата им стойност.

- **Поддържан резерват „Върбов дол“**

Обявен е през 1968 г., а със Заповед № 385/15.10.1999 г. е прекатегоризиран, с площ 70,6 ha. Намира се в близост до село Цонево. Заема обширни типични благуново-дъбови гори, възрастни, от естествен произход, с ценни вековни екземпляри. Горите на резервата са изцяло запазени от антропогенно въздействие. Поддържаният резерват е частично достъпен с транспорт – по горски пътища.

- **Поддържан резерват „Калфата“**

Обявен е през 1968 г., а със Заповед № 387/15.10.1999 г. е прекатегоризиран, с площ 46,9 ha. Намира се в землището на село Поляците. Заема обширна горска площ - типични букови и дъбово-благунови гори, възрастни, от естествен произход. Горите на поддържания резерват са запазени от антропогенно въздействие. Поддържаният резерват е недостъпен за автомобилен транспорт.

Съгласно Закона за защитените територии в поддържаните резервати се забраняват всякакви дейности, с изключение на:

- тяхната охрана;
- посещения с научна цел;
- преминаването на хора по маркирани пътеки, включително с образователна цел;
- събирането на семенен материал, диви растения и животни с научна цел или за възстановяването им на други места;
- провеждане на поддържащи, направляващи, регулиращи или възстановителни мерки.

- **Защитена местност „Дебелец“**

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържан резерват „Върбов дол“ е обявена БЗ със Заповед № 761/12.08.1986 г., с площ 60,5 ха. Със Заповед РД -532/12.07.2007 г. на Министъра на околната среда и водите, БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

- **Защитена местност „Дъбовете“**

За ограничаване на антропогенното въздействие върху поддържан резерват Калфата” е обявена БЗ със Заповед № 423/18.05.1987 г., с площ 59,5 ха. Със Заповед РД -513/12.07.2007 г. на Министъра на околната среда и водите, БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

- **Защитена местност „Козя река“**

Обявена е със Заповед № РД-337/30.05.2006 г., с площ 120,9 ха. Намира се в землището на село Аспарухово. Районът е трудно достъпен.

- **Защитена местност „Преграда“**

Обявена е през 1968 г., а със Заповед № РД-823 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 3,5 ха. Намира се в землището на село Дебелец. Представлява вековна гора от зимен дъб и благун на възраст 120 - 140 г. В местността се намират останки от римска стена, изградена през IV-Vв. след Христа. Районът е трудно достъпен с автомобилен транспорт.

- **Защитена местност „Рояшка скала“**

Обявена е със Заповед № РД-1219/09.12.2005 г., с площ 7,2 ха. Намира се в землището на село Рояк. Територията включва забележителни скални образувания –

местообитания на защитени и приоритетни за опазване видове птици, сред които скален орел, бухал, белоопашат мишелов.

- **Защитена местност „Тулмова пещера“**

Обявена е през 1968 г., а със Заповед № 812/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 3 ha. Намира се в землището на село Арковна. В пещерата се влиза от югоизточния склон на хълм Голяма Арковна. Представлява местообитание на защитени видове прилепи по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. Районът е трудно достъпен.

- **Защитена местност „Водениците“**

Обявена е през 1987 г., а със заповед № РД – 815/ 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 45 ha. Намира се в землищата на селата Сладка вода и Камен дял. Представлява естествена гора с три притока на р. Камчия, скални венци, които са местообитания на редки и защитени представители на флората и фауната. Тук се намират 10 карстови пещери и скални ниши. В района гнездят скален орел, египетски лешояд, белоопашат мишелов, гарван гробар, жалобен синигер, бухал, черношипа ветрушка и др. В местността има изградена туристическа инфраструктура – благоустроени алеи, възстановени чешми, места за отдих и хранене, заслони, места за приготвяне на храна, тоалетни, детски съоръжения и кула за наблюдение на птици. В местността има запазено праисторическо каменно светилище и останки от келтска крепост от III в. преди Христа. Защитената местност е достъпна – до нея се стига по асфалтов път.

Съгласно Закона за защитените територии, в защитените местности се забраняват дейности, противоречащи на изискванията за опазване на конкретните обекти, предмет на защита.

1.11. Отпадъци

Всички населени места от община Дългопол са обхванати от организирана система за събиране и транспортиране на битови отпадъци.

Смесено събраните битови отпадъци се извозват до инсталацията за механично – биологично третиране (МБТ) в с. Езерово, община Белослв.

Капацитетът на инсталацията за МБТ е 450 t/ден входящ за преработка отпадък, от които 248 t/ден е капацитета на линията за биологично третиране, в която постъпва сепарираната органична фракция от линията за механично сепариране.

Инсталацията за МБТ на твърди битови отпадъци представлява метално хале от модулен тип, в което са разположени всички съоръжения и всички процеси се извършват в закрита среда /в помещения или затворени съоръжения - тунели/ и биофилтърен комплекс, включващ съответните филтри за улавяне и пречистване на неприятните миризми и резервоари за технологични води. След механичното третиране (сортиране), рециклируемите фракции хартия, пластмаси, метал се балират и предават за рециклиране, а органичната фракция постъпва в 10 на брой биотунели с общ капацитет 248 t на денонощие входящ отпадък, където се извършва аеробно разлагане да получаване на стабилизирана органична фракция (компост).

За изпълнение на дейностите по управление на отпадъците е сключен договор с фирма „Екоинвест Асет“ АД за събиране и извозване на отпадъците, генерирани на територията на община Дългопол.

Съдовете, които служат за събиране на смесените битови отпадъци са тип „Бобър“ 1.1 m³, кофи 240 l –, кофи 140 l и железни кофи.

По общ обем на използваните съдове община Дългопол показва сравнително добро ниво на обезпечаване със съдове за събиране на отпадъците в сравнение със сходни по размер общини. Изчисленията за наличния обем на използваните съдове съобразно честотата на обслужване на съдовете при 70 % запълняемост показват, че наличните съдове са достатъчни за осигуряване на услугата по събиране и временно съхранение на смесените битови отпадъци.

На територията на общината няма площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци.

На територията на община Дългопол няма площадки за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло.

За разделно събиране на отпадъците от опаковки Община Дългопол има сключен договор с фирма „Екоколект“ АД.

В общината не е въведена практика за разделно събиране на зелените отпадъци от общински паркове и градини, както и от домакинствата.

С оглед постигане на целите, поставени пред общините от Закона за управление на отпадъците (*Обн. ДВ. бр. 53 от 13 Юли 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 13 от 7 Февруари 2017 г.*), се препоръчва през програмния период:

- Да се въведе разделно събиране на биоразградими и/или зелени отпадъци от домакинствата.

- Да се въведе разделно събиране на зелени отпадъци от общински паркове и градини.
- Да се изгради компостираща инсталация за зелени и/или биоразградими отпадъци.
- Да се изгради инсталация за предварително третиране на отпадъци.

1.12. Шум

Измервания за нивото на шума не са извършвани. Община Дългопол не е обременена със значително шумово натоварване. Промислените предприятия на града са изнесени в южната част и производството им е такова, че не създават шумово натоварване. Източник на шумово натоварване е ж.п. линията Провадия - Айтос, която не преминава през ЦГЧ. Шумово натоварване се наблюдава в с. Комунари, където главният път преминава през централната част на селото.

1.13. Радиационна обстановка

В годишните доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ-Варна липсва информация относно радиационната обстановка на територията на областта.

2. SWOT анализ

Въз основа на направения до момента анализ на текущото състояние на общината, в тази точка е направен анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите по отношение на различните компоненти и фактори на околната среда (SWOT анализ).

SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на общината от средата, в която тя функционира. Община Дългопол се разглежда откъм нейните „силни“ и „слаби страни“. Средата, в която общината функционира, се диференцира на „възможности“ и „заплахи“.

Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда за общината. Те са благоприятни за нея и тя би могла да се възползва от тях.

Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за общината. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние на общината.

Силните страни представляват ресурс, умение или друго преимущество, което притежава общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава предимство на общината.

Слабите страни представляват ограниченията или недостига на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват общината.

Целта на този анализ е да се оцени кои направления от дейностите по опазване на околната среда на територията на община Дългопол са най-ефективни, в кои може да се постигне най-добър успех и хармонично развитие.

Връзката между възможностите и силните страни дава представа за лостовете на развитие. Връзката между слабите страни и заплахите формира основните проблеми на развитие, а връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие. Резултатите са представени в **Таблица 2.1.1-1**.

Таблица 2.1.1-1 SWOT анализ на Община Дългопол

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> - Плодородна земя и благоприятни климатични условия за развитие на селско стопанство. - Богати водни ресурси – реките Луда Камчия, Голяма Камчия и язовирите Цонево и Елеиница. - Добро качество на атмосферния въздух. - Благоприятен климат. - Богата флора и фауна, защитени видове, територии и местообитания. - Богато културно-историческо наследство. - Наличие на газификация. - Положително отношение на ръководството на общината към проблемите по опазване на околната среда. - Организирано сметосъбиране и сметоизвозване на всички населени места. 	<ul style="list-style-type: none"> - Лошо състояние на водопроводната мрежа и липса на канализация в малките населени места. - Големи загуби на вода по водопреносната мрежа. - Липса на достатъчно ПСОВ, покриващи нуждите на общината. - Недостатъчна обезпеченост на общината с инфраструктура за управление на отпадъците.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> - Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазване на околната среда. - Добра национална нормативна база, съответстваща на европейското законодателство. 	<ul style="list-style-type: none"> - Насочване на интереса на донорите към големите общини в страната. - Зависимост от централната власт. - Забавяне реализацията на инфраструктурни проекти. - Влошаване качеството на техническата инфраструктура. - Риск от замърсяване на околната среда от антропогенни и други фактори.

3. Визия за околната среда

Визията, определена въз основа на съществуващите условия и стремежа за постигане представата за околна среда чрез използване на наличните ресурси, обобщава желанията и стремежите на населението и общинското ръководство на Община Дългопол за по-добър живот в околната среда.

Изхождайки от визията, формулирана в Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.:

„Дългопол – динамично и устойчиво развиваща се община в Североизточна България – утвърден земеделски район с плодородна земя, чиста природа и съхранено културно богатство, предлагащ добри условия за инвестиции, живот и работа“,
визията за околна среда в перспектива на настоящата Програма е следната:

*„Дългопол – просперираща и устойчива община,
ангажирана към опазване на околната среда, здравето на населението
и съхранение на природните ресурси за настоящите и бъдещи
поколения.“*

3.1. Генерална стратегическа цел

На база извършените анализи, идентифицирането на силните и слабите страни на общината, възможностите и заплахите за опазване на околната среда, както и формулираната визия на Общината за програмния период 2017-2020 г., е формулирана следната **Генерална стратегическа цел**:

*„Устойчив растеж и осигуряване на благоприятна околна среда чрез
рационално използване и управление на природните ресурси и
повишаване качеството на околната среда, което не допуска риск за
човешкото здраве.“*

3.2. Специфични стратегически цели

За постигане на **Генералната стратегическа цел** в Програмата за опазване на околната среда на община Дългопол 2017-2020 г. са заложили следните **специфични стратегически цели**, подредени в приоритетен ред:

Специфична стратегическа цел 1: Реконструкция и доизграждане на ВиК мрежата и на пречиствателни станции за отпадъчни води.

Мярка 1.1. Доизграждане и рехабилитация на водопроводната мрежа, непрекъснато водоподаване и гарантирано качество на водата в населените места, както следва:

- гр. Дългопол- подмяна на водопроводи с L=29 000 m и доизграждане на вътрешна водопроводна мрежа L=5 000 m.
- с. Цонево - Външен водопровод 200Е от РШ Цонево до водоем Цонево, L=1800 m; Външен водопровод 250Е от ПС Елешница до водоем Цонево, L=2 020 m; Основен ремонт ПС Елешница и тръбни кладенци ТК1,ТК2,ТК3,ТК4.
- с. Цонево- доизграждане на канализация.
- с. Аспарухово - подмяна на вътрешна водопроводна мрежа; Външен водопровод 150Е от водоем Аспарухово до с. Аспарухово, L=1530 m; Външен водопровод 80Е от Манастир 1-2 до водоем Аспарухово, L=3 500 m.
- с. Лопушна - Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=7 000 m; Външен водопровод 200Еот водоем Партизани до ПС Лопушна, L=4 000 m; Основен ремонт ПС Лопушна и изграждане на водоем ПС Лопушна 200 m³.
- с. Медовец - Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=7 000 m; Външен водопровод 150Еот водоем Поляците до водоем Медовец, L=896 m.
- с. Медовец - Доизграждане на канализационна система, довеждащ колектор, отвеждащ колектор.
- с. Дебелец - Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, външен водопровод, L= 2 000 m.
- с. Поляците - Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=5 000 m; Външен водопровод 150Е от ПС Лопушна до водоем Поляците, L=3 780 m; Външен водопровод 80Е от Средно даре до с. Поляците, L=2 865 m; Изграждане съоръжение за дезинфекция с автоматизация към Средно даре.
- с. Партизани - Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=3000 m; Външен водопровод 250Е от РШ Аспарухово до водоем Партизани, L=5 180

m; Външен водопровод 150Е от водоем Партизани до с. Партизани, L=800 m;
Изграждане нов водопровод 60Е от РШ Арковна до с. Партизани, L=3740 m.

- с. Величково – Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=3 480 m.
- с. Боряна - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=5 024 m.
- с. Камен дял - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=2 952 m.
- с. Сава - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=7 360 m.
- с. Рояк - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=3 792 m.
- с. Красимир - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=4 140 m.
- с. Комунари - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=5 872 m.
- с. Сладка вода - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=3 000 m.
- с. Арковна - Подмяна вътрешна водопроводна мрежа, L=3 920 m.

Мярка 1.2. Реконструкция и модернизация на ПСОВ-Дългопол и доизграждане на канализационна система.

Мярка 1.3. Доизграждане на ПСОВ в с. Цонево.

Мярка 1.4. Изграждане на ПСОВ в с. Медовец.

Специфична стратегическа цел 2: Подобряване на системата за управление на отпадъците.

Мярка 2.1 Изграждане на регионална инсталация за предварително третиране на битови отпадъци.

Мярка 2.2. Изграждане на регионална компостираща инсталация за зелени и/или биоразградими отпадъци.

Мярка 2.3. Внедряване на система за разделно събиране на зелени отпадъци от общински паркове и градини.

Мярка 2.4. Внедряване на система за разделно събиране на биоразградими/зелени отпадъци от домакинствата.

Мярка 2.5. Провеждане на информационни кампании с цел повишаване информираността сред местното население относно управлението на отпадъците ежегодно до 2020 г.

Специфична цел 3: Опазване на биологичното разнообразие на територията на община Дългопол.

Мярка 3.1: Поддържане и подобряване на природозащитното състояние на видове в защитените зони от мрежата Натура 2000 на територията на общината.

Мярка 3.2.: Поддържане и подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания в защитените зони от мрежата Натура 2000 на територията на общината.

Специфична цел 4: Запазване доброто качество на атмосферния въздух в общината.

Мярка 4.1.: Стимулиране използването на качествени горивни материали в домакинствата.

Мярка 4.2.: Рехабилитация на обществени зелени площи.

Мярка 4.3.: Реализиране на проекти за доизграждане на зелената система на общината, насочени към подобряване качеството на атмосферния въздух.

Специфична цел 5: Повишаване на екологичната култура, информираност и активно участие на гражданите в решаването на екологичните проблеми.

Мярка 5.1: Съдействие за провеждане на екологични кампании.

Мярка 5.2: Привличане на обществеността при взимане на решения за опазване на околната среда и решаване на ограничени по обхват екологични проблеми в района за живеене.

Мярка 5.3: Организиране на обществени кампании, семинари, обучителни модули по опазване на околната среда.

4. План за действие

Планът за действие към Програмата за опазване на околната среда на територията на община Дългопол 2017-2020 г. предвижда изпълнението на конкретните и целенасочени мерки, водещи до постигане на специфичните цели, а оттам и на генералната стратегическа цел. Планът за действие обхваща периода 2017 - 2020 г.

Планът за действие е представен в **Таблица 4.1.1-1**.

Таблица 4.1.1-1 План за действие към Програма за опазване на околната среда на територията на община Дългопол, 2017-2020 г.

Специфична цел	Мярка	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
					Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Специфична стратегическа цел 1: Реконструкция и доизграждане на ВиК мрежата и на пречиствателни станции за отпадъчни води.	Мярка 1.1. Доизграждане и рехабилитация на водопроводната мрежа, непрекъснато водоподаване и гарантирано качество на водата в населените места	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Намаляване загубите на вода, следствие от амортизирана водопреносна мрежа.	Брой населени места с доизградени и рехабилитирани водопроводни мрежи.	Всички населени места са с рехабилитирана водопроводна мрежа. Няма загуба на вода по водопреносната мрежа.	Община Дългопол	ВиК
	Мярка 1.2. Реконструкция и модернизация на ПСОВ-Дългопол и доизграждане на канализационна система.	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Повишаване качеството на водните тела в района.	Етапи от реконструкцията на ПСОВ – Дългопол, етапи от доизграждане на канализационна система..	ПСОВ – Дългопол е реконструирана и модернизирана. Качеството на водните тела в общината е подобро.	Община Дългопол	ВиК
	Мярка 1.3. Доизграждане на ПСОВ в с. Цонево.	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Повишаване качеството на водните тела в района.	Етапи от процедурата по изграждане на ПСОВ	ПСОВ е в експлоатация. Качеството на водните тела в общината е подобро.	Община Дългопол	ВиК
	Мярка 1.4. Изграждане на ПСОВ в с. Медовец.	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Повишаване качеството на водните тела в района.	Етапи от процедурата по изграждане на ПСОВ	ПСОВ е в експлоатация. Качеството на водните тела в общината е подобро.	Община Дългопол	ВиК

Програма за опазване на околната среда на територията на община Дългопол 2017-2020 г.

Специфична цел	Мярка	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
					Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Специфична стратегическа цел 2: Подобряване на системата за управление на отпадъците.	Мярка 2.1 Изграждане на регионална инсталация за предварително третиране на битови отпадъци.	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Постигане на целите на Община Дългопол, произтичащи от ЗУО.	Етапи от изграждане на инсталацията.	Инсталацията е в експлоатация. Към 2020 г. Община Дългопол постига целите, съгласно чл. 31 от ЗУО.	Община Дългопол	РСУО-Провадия
	Мярка 2.2. Изграждане на регионална компостираща инсталация за зелени и/или биоразградими отпадъци.	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Постигане на целите на Община Дългопол, произтичащи от ЗУО.	Етапи от изграждане на инсталацията.	Инсталацията е в експлоатация. Към 2020 г. Община Дългопол постига целите, съгласно чл. 31 от ЗУО.	Община Дългопол	РСУО-Провадия
	Мярка 2.3. Внедряване на система за разделно събиране на зелени отпадъци от общински паркове и градини.	Общински бюджет	2020 г.	Общината изпълнява своите ангажименти, произтичащи от ЗУО.	Внедрена система за разделно събиране на зелени отпадъци от общински паркове и градини.	Внедрена система за разделно събиране на зелени отпадъци от общински паркове и градини.	Община Дългопол	-
	Мярка 2.4. Внедряване на система за разделно събиране на биоразградими/зелени отпадъци от домакинствата.	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Постигане на целите на Община Дългопол, произтичащи от ЗУО.	Етапи от изграждане на инсталацията.	Инсталацията е в експлоатация. Към 2020 г. Община Дългопол постига целите, съгласно чл. 31 от ЗУО.	Община Дългопол	РСУО-Провадия, Домакинства
	Мярка 2.5.	Общински	Ежегодно	Ангажиране на	Брой проведени	Местното население	Община	-

Програма за опазване на околната среда на територията на община Дългопол 2017-2020 г.

Специфична цел	Мярка	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
					Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
	Провеждане на информационни кампании с цел повишаване информираността сред местното население относно управлението на отпадъците ежегодно до 2020 г.	бюджет	до 2020 г.	местното население по въпросите за управление на отпадъците.	информационни кампании.	е информирано и компетентно по въпросите за управление на отпадъците.	Дългопол	
Специфична цел 3: Опазване на биологичното разнообразие на територията на община Дългопол.	Мярка 3.1: Поддържане и подобряване на природозащитното състояние на видове в защитените зони от мрежата Natura 2000 на територията на общината.	ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Възстановяване и поддържане на местообитания на видове, както и опазване на приоритетни видове, на база на идентифицираните в НПРД мерки.	Предприети и изпълнени мерки от НПРД.	До 2020 г. са предприети мерки за поддържане и подобряване природозащитното състояние на видове от защитените зони на територията на общината.	Община Дългопол	МОСВ, МЗХГ
	Мярка 3.2.: Поддържане и подобряване на природозащитното състояние на природни местообитания в защитените зони от мрежата Natura 2000 на територията на общината.	ОПОС 2014-2020 г.	2020 г.	Възстановяване и поддържане на природни местообитания. Изграждане/реконструкция/рехабилитация на инфраструктура, необходима за възстановяване и поддържане на природните	Предприети и изпълнени мерки от НПРД.	До 2020 г. за предприети мерки за поддържане и подобряване природозащитното състояние на видове от защитените зони на територията на общината.	Община Дългопол	МОСВ, МЗХГ

Програма за опазване на околната среда на територията на община Дългопол 2017-2020 г.

Специфична цел	Мярка	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
					Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
				местообитания от територията на общината.				
Специфична цел 4: Запазване доброто качество на атмосферния въздух в общината.	Мярка 4.1.: Стимулиране използването на качествени горивни материали в домакинствата.	Общински бюджет	Ежегодно до 2020 г.	Намаляване на въздействието на битовото отопление върху КАВ през зимата.	Брой проведени кампании/акции за насърчаване използването на качествени горивни материали в домакинствата.	В домакинствата се използват качествени горивни материали.	Община Дългопол	Домакинства
	Мярка 4.2: Рехабилитация на обществени зелени площи.	Общински бюджет	2018 г.	Запазване доброто състояние на КАВ в общината.	Площи, върху които са проведени мероприятия.	Състоянието на КАВ в общината е запазено като добро.	Община Дългопол	-
	Мярка 4.3.: Реализиране на проекти за доизграждане на зелената система на общината, насочени към подобряване качеството на атмосферния въздух.	Общински бюджет	2018 г.	Запазване доброто състояние на КАВ в общината.	Площи, върху които са проведени мероприятия.	Състоянието на КАВ в общината е запазено като добро.	Община Дългопол	-
Специфична цел 5: Повишаване на екологичната култура, информираност и	Мярка 5.1: Съдействие за провеждане на екологични кампании.	Общински бюджет	Ежегодно до 2020 г.	Ангажиране на местното население по въпросите за екологичните проблеми.	Брой проведени екологични кампании.	Местното население е информирано и компетентно по въпросите за екологичните проблеми.	Община Дългопол	Местното население

Програма за опазване на околната среда на територията на община Дългопол 2017-2020 г.

Специфична цел	Мярка	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
					Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
активно участие на гражданите в решаването на екологичните проблеми.	Мярка 5.2: Привличане на обществеността при взимане на решения за опазване на околната среда и решаване на ограничени по обхват екологични проблеми в района за живеене.	Общински бюджет	Ежегодно до 2020 г.	Ангажиране на местното население по въпросите за екологичните проблеми.	Брой проведени екологични кампании.	Местното население е информирано и компетентно по въпросите за екологичните проблеми.	Община Дългопол	Местното население
	Мярка 5.3: Организиране на обществени кампании, семинари, обучителни модули по опазване на околната среда.	Общински бюджет	Ежегодно до 2020 г.	Ангажиране на местното население по въпросите за опазване на околната среда.	Брой проведени обществени кампании, семинари, обучителни модули.	Местното население е информирано и компетентно по въпросите за опазване на околната среда.	Община Дългопол	Местното население

5. Организация на изпълнението на Програмата

Координацията по изпълнението на програмата ще се осъществява от главен експерт „Опазване на околната среда“ към отдел „Инвестиционна политика, проекти и обществени поръчки“ и лицата, определени със Заповед на Кмета на Общината, във връзка с изискването на чл. 15, ал. 1, т. 10 от Закона за опазване на околната среда, като притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

В едномесечен срок от приемането на Програмата, със Заповед на Кмета на Общината ще бъде определен конкретния състав на Комисията, която ще събира периодично отчет за напредъка и вземане решение по отношение на възникнали проблеми.

На основание чл. 79, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда, Кметът на Общината ежегодно ще внася в Общинския съвет отчет за изпълнението на Програмата, а при необходимост и предложения за нейното допълване и актуализиране.

Актуализиране на общинската програма за опазване на околната среда ще се извърши при съществена промяна на нормативната база и условията, при които е разработена.

На основание чл. 79, ал. 6 от Закона за опазване на околната среда, отчетите, които Кметът на Общината ще внася ежегодно в Общинския съвет, ще бъдат представени за информация в РИОСВ-Варна.

Информация от отчетите ще бъде представена на заинтересованите страни в съответствие с методическите правила за консултиране на политики.

6. Източници на информация

1. Годишен доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ-Варна за 2016 г.;
2. Климатични справочници I-V том, 1979-1990 г., Издание ГУХМ при БАН;
3. Общински план за развитие на община Дългопол 2014-2020 г.
4. Пенин Р., 2007. Природна география на България, Булвест 2000;
5. План за управление на речните басейни в Черноморски район 2016-2021г.

